AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 24 | PHONE PARK 6407. | WORCESTER, MASS. 12 d. Birželio (June), 1924 m. | KAINA 5 CENTAI. | Vol. X.

REZIGNAVO LIETUVOS PRIEMERO VISAS MINISTERIŲ GABINETAS

Japonijoje boikotas Suvienytoms Valstijoms. Vokietijai bus duota 10 milijonų doliarių. Francuzijos parlamentas "marins" prezidentą Millerand. Didelė ekspliozija anglių kasyklose. Anglijos tuneliuose dideli darbininkų straikai. Marksas priešingas Dawiso planams. Austrijos kancleris rezignuoja. Fanatikas nušovė kunigą.

REZIGNAVO LIETUVOS GABINETAS.

Kaunas. Lietuvos priemeras Ernestas Galvanauskas, su visu ministerių gabinetu rezignavo iš savo vietos (jų rezignaciją prezidentas dar nepatikrino). Rezignavimo priežastis tame, jog seimas nepriėmė ministerių gabineto užgirtą planą nutiesimui geležinkelio tarp Kauno ir Klaipėdos, kam buvo išderėta Anglijos paskola. Seimo pasipriešinimą ministerių planui, sakoma, sukurstė iš Anglijos parvažiavęs bankininkas Vailokaitis, kuris užvydėjo valdžiai Anglijos paskolos ir siulė tą paskolą geriaus sunaudot bažnytinėms įstaigoms.

PREZIDENTAS VETAVO BILIŲ.

Washington, D. C. Kongreso perleistą bilių, kuriuomi pakeliama pačto darbininkams algos, kam per metus reikalinga 75 milijonų doliarių, prezidentas Coolidge sugražino kongresan be savo parašo, patėmydamas, jog valstybės iždo nėra daug pinigų, ir kuomet šiais laikais algos visur mažinamos, jis nesutinka algas kelt pačto darbininkams.

JAPONIJOJE BOIKOTAS PRIEŠ S. V.

Tokio, Japonijoje. Tokioj ir kituose Japonijos miestuose atsibuva skaitlingos gatvėse demonstracijos, kuriomis kurstoma japonus prie boikoto prieš Suvienytas Valstijas už uždraudimą japonų ateivystės. Tų demonstracijų iki šiol buvo pasekmės tokios, jog viešbučiuose išvaroma "amerikones" šokikes, gi viešbučius seka kabaretai ir restoranai, atstatydami visus muzikantus ir šokikus, Suv. Valstijų pavaldinius.

PARLAMENTO BOIKOTAS PREZIDENTUI.

Paris, Francuzijoje. Francuzijos parlamentui negalint išbaidyt prezidentą Millerand, nėgi prigrumot, idant tas rezignuotų iš savo vietos, parlamentas užgyrė rezoliuciją, kuria nutariama neskirt ir neduot iš valstybės iždo jokių pinigų prezidento pilies, jo paties nėgi tarnų paalikymui, idant tuomi jį prievarta privertus iš vietos atsisakyt.

VOKIETIJAI VISGI DUOS PAGELBĄ.

Washington, D. C. Anais laikais nusprendus kongresui duot Vokietijai 10 milijonų doliarių, sušelpimui Vokietijos moterių ir vaikų, ir nuosprendį pasiuntus senatan, kongrese priimta rezoliuciją, kuria priešintasi tokiam pašelpos davimui. Rezoliuciją kongresas perdavė senatan, kuris didžiuma balsų rezoliuciją atmetė, ir tuomi pašelpos davimas patvirtinta.

LATVIJA VARO LAUKAN RUSIJOS ŽYDUS.

Ryga, Latvijoje. Rusijos žydai užtvino visus Baltiko valstybių miestus, kad iš čia gavus leidimus iškeliaut į Suvienytas Valstijas. Rygoje tokių Rusijos emigrantų yra 1600, Lietuvos sostinėje Kaune beveik antra tiek. Prie to jų daugybė yra Varšavoje, Bremene, Hamburge, Cherorburge, Southaptone, Bukarešte, Konstantinopolyje ir kitur. Dabar Latvijos valdžia nusprenė visus šituos Rusijos emigrantus išvaryt iš savo rubežių.

GELBĖJO ARKLĮ IR PATS SUDEGĖ.

Englewood, N. J. P. Bogota vežėsi nusipirkęs bačką gazalino vežime ir sustojęs prie Washington pleciaus užėjo krautuvėn dar šio-to nusipirkt. Buris vaikų apstojo vežimą ir kaszinkaip gazaliną bačkoje uždegė, nuo ko užsidegė vežimas ir arkliui radosi pavojus. Bogota pamatęs degant, šoko gelbėt arklį, ir kol jį išgelbėjo, pats taip pavojingai apdegė, kad po pusei valandos nugabentas ligonbutin jis numirė.

VOKIETIJOS SIDABRINIAI PINIGAI.

Berlin, Vokietijoje. Vokietija po popierinių markių epidemijai ant galo susilaukė sidabrinių pinigų, kurių nukalta 44 milijonai ir apyvarton jau paleista 38 milijonai markių. Netrukus bus išleista 6,186,681 markių auksinių pinigų, kurių dalis apyvarton bus paleista prieš pirmą dieną Rugsėjo šių metų. Nors tai nedidelė suma sulyg reikalavimo, vienok valdžia dabar tikisi šitais pinigais prašalint bent dalį skurdo šalyje, kuris ikišiol ten siaubė.

DAUG ŽMONIŲ ŽUVO CIKLONE.

Leningrad, Rusijoje. Čia perbėgo baisi viesula, ciklonu vadinama, kuri Pašo ir Šumsko aplinkėse sugriovė daug namų. Prie to viesulos sujudintas Ladogos ežeras (netoli nuo Leningrado), užliejo visas lygumas taip giliai, kad iš laukuose dirbusių žmonių daugelis prigėrė besigelbėdami. Nemažai žmonių žuvo ir viesulos griaujamuose namuose. Kurie liko gyvi, dabar gyvena be pastogės.

FRANCUZIJOS NAUJAS GABINETAS.

Paris, Francuzijoje. Ant galo priemeru apsiėmusiam Francois-Marsal pasisekė suorganizuot ministerių gabinetą, kurin įeina: L. Dubois (buvęs prezidentu), Lefebre, Du Prey, Maginot, Capus, Marin, Fabry (buvę Poinkairo gabinete) Reibel ir Ratier. Pasitikėjimo šitame gabinete nesimato didelio, kadangi jo didžiuma yra iš senojo gabineto, kuriam vadovavo militaristas Poinkair.

STRAIKAS UŽGRUDO LONDONO GATVES.

London, Anglijoje. Sustraikavus Londono požeminių trukių darbininkams, visa komunikacija perkelta į gatvės ir tuomi gatvės likosi taip perpildytos, kad nė ketvirta dalis žmonių nesutelpa į gatvekarius nė į kitokius važius, viršum bėgiojančius, ypatingai rytmečiais ir vakarais, kuomet darbininkai keliauja į vieną ar kitą pusę; niekas nestengia gaut vietą įlipt į važį. Keliose vietose kilo net muštynės tarpe besigrudančių pasažierų.

AUSTRIJOS KANCLERIS REZIGNUOJA.

Vienna, Austrijoje. Praėjusioje savaitėje Viennos stotyje iš vagono lipant vieno pasažiero pašautas Austrijos kancleris Seipel, žymiai sveikatoje gerėja ir tiek jau yra stiprus, jog pajiegė savo ranka parašyt rezignaciją iš kanclerio vietos. Rezignacija vienok nepriimta ir laukiama kol jis pasveiks. Už pasveikimą visose krikščionių bažnyčiose atlaikyta tam tikros pamaldos, kurių laike visos įstaigos ir pramonės buvo uždarytos.

RENGIASI PRIE JUBILĖJAUS ŠVENTĖS.

Albany, N. Y. Sukanka 315 metų nuo įsteigimo miesto, kurį įsteigė Hendrick Hudson 1609 metuose ir 1424 m. įsteigė New Yorko valstijos kapitula, kuri skaitosi seniausia kapitula Suvienytose Valstijose. Paminėjimui šių sukaktuvių rengiama didžiausios iškilmės, kokios yra kada nors buvę rytinėse valstijose.

DIDELĖ EKSPLIOZIJA KASYKLOSE.

Wilkes-Barre, Pa. Glen Alden anglių kasyklose ištiko smarki gazų ekspliozija, kurioje žuvo 11 darbininkų, prie to suvirš keturias dešimts žmonių likosi pavojingai apdeginti. Daugiau žinių apie šią nelaimę kasyklų valdininkai ne išduoda, kas leidžia spręst, jog šitoje katastrofoje yra daug kaltės pačios kompanijos. Valstijos inspektoriai išsiskubino į nelaimės vietą, kad visą dalyką ištyrus.

DIDELIS TRUKŠMAS PARLAMENTO SESIJOJE

Paris, Francuzijoje. Socialistai ir komunistai Francuzijos parlamento sesijoje sukėlė didelį trukšmą, kuomet M. Painleve likosi išrinktas parlamento pirmininku, kaipo kairiajam elementui nepageidaujamas. Išrinktasis užėmęs vietą, pasakė prakalbą, kurioje paprašė kairiuosius kiek atvėst ir į dalykus žiurėt šalčiau, ypatingai kuomet bus svarstoma sumažinimas valstybės išlaidų ir politiškų kalinių amnestija. Pabaigus jam kalbą, tie patys trukšmadariai atnaujino rėksmus, kuriuos užbaigė tik sesijos uždarymas.

NUŠOVĖ KUNIGĄ PRIE TĖVO LOVOS.

Lowell, Mass. Katalikų kunigas M. Gilbride tapo pašauktas į Dracut kaimelį pas sergantį C. King. Kada kunigas nuvykęs išklausė ligonį išpažinties ir pasiėmęs taurę su komunija prisiartino prie ligonio lovos, ligonio sunus Jonas įėjo kambarin ir išsitraukęs revolverį, paleido į kunigą tris šuvius. Kunigas ant vietos sudribo, gi žudikas revolverį įsidėjęs kišeniun, ramiai išėjo kieman ir pasiėmęs matiką, išėjo į laukus dirbt. Kada iš Lowellio atvyko policija suimt jį, jis pašovė policistą Petrie. Vienok likosi suimtas ir išgabentas į E. Cambridge kalėjimą.

ALBANIJOS REVOLIUCIJONIERIAI IMA VIRŠŲ.

Roma, Italijoje. Albanijos revoliucijonieriai apvaldė visą pietinę republikos dalį ir Avloną, Durazzo ir Tiraną atkirto nuo susinešimo su kitais miestais. Skutarą ir Avloną užvaldę revoliucijonieriai paskelbė savo valdžią ir išleido prisakymą senajai valdžiai per dvidešimts keturias valandas rezignuot iš savo vietos. Į Durazą atplaukė Suvienytų Valstijų laivas, idant apsaugot savo šalies pavaldinius.

LIEPIA NE KOVOT SU RELIGIJA.

Moskva, Rusijoje. Komunistų partijos kongresas priėmė rezoliuciją, kuria atsišaukiama į visus komunistus, patariant jiems ne kovot su jokia religija Rusijos rubežiuose, ir vieton to imtis studijavimo pasaulinio mokslo, greta to studijuojant pramonę ir agrikulturą, idant įgyvendinus Rusijoje idėją gaminimui produktyviško gyvenimo, vieton ikišiol praktikuotos propaganods prieš bažnyčią ir religiją.

PASIŠIAUŠĖ ORLAIVIŲ OFICIERAI.

Lisbona, Portugalijoje. Septyniolika oficierų, priklausančių orlaivių eskadrai, paskelbė savo nepriklausomybę nuo valdžios ir atsisakė jos klausyt. Valdžia jų vieton paskyrė kitus oficierus ir neklaužadas liepė kareiviams suimt. Atvykę kareiviai rado maištininkus apsikasusius tranšėjose su kulkasvaidžiais. Kareiviams įdavus prisakymą pasiduot, anie atsakė, jog geriau jie visi žus tranšėjose negu pasiduos valdžiai.

GREKIJA VARYS SVETIMTAUČIUS.

Athens, Grekijoje. Grekijos naujoji valdžia nusprendė varyt laukan iš Macedonijos visus armenus ir ciraconus, kurių suvirš penki tukstančiai čia persikėlė iš Turkijos, kuomet turkai juos išvijo iš savo teritorijų kaipo konspiratorius. Grekija juos išvarys dabar iš savo valdomos Macedonijos, to reikalaujant Turkijai, kuri Grekijai grumojo nauja kare, jei jos reikalavimą Grekija ne išpildytų.

AREŠTAVO GIRTĄ MOKINTOJĄ.

Springfield, Mass. Policija areštavo Luciją Mosher, mokintoją iš Westfield, Mass, kuri važiuodama automobilium užkliudė kitą. Areštuota pasirodė esanti girta iki tiek, jog nemokėjo kontroliuot automobilį. Teisme ji atrasta kalta ir palikta po užstatu iki apeliacijos teismui. Tai pirmutinė moteris Mass. valstijoje, kuri areštuota girta, automobilium važiuojant.

MILLERAND JAU REZIGNUOJA.

Paris, Francuzijoje. Francuzijos prezidentas Millerand įteikė parlamentui savo raštą, kuriame prisipažįsta, jog norėdamas išvengt šaliai pavojaus, rezignuoja iš prezidento vietos.

ALBANIJOS SOSTINĖ PASIDAVĖ.

Roma, Italijoje. Albanijos revoliucijonieriai (facistai) paėmė republikos sostinę Tiraną. Už paėmimą mušiuose žuvo 300 kareivių iš lojalistų pusės.

IŠ DARBO LAUKŲ

—Chicago, Ill. 40,000 organizuotų kriaučių, dirbančių moteriškų drabužių siuvyklose, rengiasi paskelbt straiką nuo pirmos dienos Liepos, jei siuvyklų savininkai nesutiks padidint algas ir sumažint darbo valandas.

—Cleveland, Ohio. Visi motormonai ir konduktoriai prie miesto gatvekarių, pareikalavo kompanijos padidint algas po 12c. už darbo valandą. Kompanijai atsisakius reikalavimą išpildyt, skelbiama straikas. Kompanija prašo miesto valdžios leidimo panaudot straiklaužius straikierių vietoje.

—Ware, Mass. Otis & Co. audyklos savininkai paskelbė darbininkams, jog dėl negavimo audimui medegos ir dėl skupių užsakymų, darbai bus leidžiami tik po tris dienas per savaitę, ir po vienai savaitei audykla bus uždaryta vienam mėnesiui.

—New York, N. Y. kompanija Central Railroad of New Jersey geležinkelio, Betlehem Steel korporacija prisakė greitai padirbt 110 tonų kietojo plieno geležin keliams bėgių ir antra tiek geležiniams tiltams mede gos.

—Clinton, Mass. Lancas ter Mills audykla skubina i baigt užtaisytus staklės audimus ir paskui, suspen duos visus darbus trims mė nesiams. Dabar prisakyt dirbt trimis atmainomis, k staklės bus išbaigtos.

— Williamantic, Conn Quindnic-Windham audyk la, kurioje dirba 350 ir j skyrius Quindnic, R. I. ku dirba 450 darbininkų, pa kelbė savaitiniame biulit ne susispenduojanti visu darbus ne aprubežiuota laikui, kadangi išbaigus v sus užsakymus, naujų n gaunama.

—Atlantic City, N.J. Ats buvusi čia konferencija r prezentantų geležies, plien ir blekės išdirbysčių Pitt purghe ir kituose miestuos kur dirba 30,000 darbinink nusprendė palaikyt darbu tame pačiame bėgyje, koki me buvo ikišiol. Darbini kų reikalavimas pakėlim algų 10—40% tapo atme tas.

— Huntington, W. Va Chesapeake & Ohio geleži kelio kompanija paskelbė jog visiems darbininkams pečkuriams padidinama a gos 30—35 centais už darb dieną. Ta pati kompanija ž da padidint algas ir kito rušies savo darbininkam

—Glens Falls, N. Y. Inte national Paper korporacij išdirbanti laikraščiams p pierą, kuri buvo rengus prie uždarymo visų popie ros dirbyklų, atmainė sav pažadėjimą ir darbai bu tęsiami toliau. Kad nebut trukdymų vasaros sezon prisiartinus dėl vanden stokos, skubinai taisoma elektrikiniai motorai jiego gaminimui.

—Milford, Mass. Carrol Hixon & Jones šiaudini skrybėlių dirbyklon trenk perkunas ir nuo to kilęs gai sras dirbyklą sunaikino. Dėl šios priežasties 350 dar bininkų neteko darbo.

—Palmer, Mass. Thorn dike ir Boston Duck audyk los, ikišiol leidusios darbus po tris dienas per savaitę suspendavo visus darbus iki Liepos devintai dienai. 1100 darbininkų todėl paleista iš darbo.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Kunigas Tumas traukiamas teisman.

Kaunas. Kunigas Tumas traukiamas atsakomybėn prieš teismą. Mat kunigas Tumas savo laiku sutuokė tulą Biveini su tula motere iš Alytaus apskričio, pasiremdamas liudijimu trijų liudininkų. Dabar pasirodė, jog Biveinis turi Kaune kitą pačią, kuria vedęs generolo Čerličovo dukterį.

Suėmė už vaiko prigirdymą.

Šerkšnėna, Mažeikių apskričio. Agota Razauskaitė pagimdė vaiką, kurį nors nepakenčiamai auginusi per tris mėnesius, galiaus jį sodžialkoje paskandino. Keliu pravažiuodami žydai pamatė išplukusį vaiko lavoną ir davė žinią Tirkšlių policijai, kuri atvykus Rozauskaitę areštavo.

Dėmėta šiltinė.

Panevėžis. Miežiškio valsčiuje apsireiškė dėmėtoji (šlakuotoji) šiltinė, kuria ikišiol susirgo kelios šeimynos. Iš susirgusiųjų dvi ypatos mirė. Apskričio daktaras su savo asistentais atvykęs čia pradėjo kovot su epidemija. Grieštai verčiama kaimiečius prisilaikyt švarumo ir pildyt visus daktaro nurodymus.

Nusižudė kapitonas Krikščiunas.

Mariampolė. Kapitonas M. Krikščiunas, kuris karės metu budamas ilgus laikus tranšėjose, nuo drėgnumo gavo nepagydomą reumatizmą, persišovė. Prie savo lovos paliko šiokį raštą: "Jau išsigydžiau iš reumatizmo". Velionis buvo atsižymėjęs Rusijos ir Lietuvos kariškuose mušiuose, buvo malonaus budo ir turėjo talentą paveikslų piešime.

Lietuvoj ir šymet šlapias pavasaris.

Kaunas. Negana, kad prajusiais metais Lietuvoj buvo labai šlapia vasara ir šymet iki šiol taippat turime šlapią ir labai nenormališką pavasarį, visą Kovo mėnesį laikėsi stiprus šalčiai, Balandis irgi buvo šaltas ir lytingas. Apie 10 Gegužės oras atšilo ir keliatą dienų buvo jau šilta, bet lytus vis nesiliovė lyt. 16 Gegužės Kaune ir apilinkėse lyjant smarkiam lytui, trankėsi itin stipri perkunija ir baisus žaibai. Po tos perkunijos, iš nakties, oras vėl labai atšalo ir antra diena pučia didelis šaltas šiaurės vėjas.

Esant tokiam šaltam ir lytingam orui, tik paskutinėmis dienomis pradėjo žaliuot medžiai—ikišiol žmonės negalėjo išleist į laukus savo gyvulius ir pertai pritruko pašaro, kad už pudą šieno mokama po 5—6 litus ir sunku jo gaut. Jau labai laikas sėt vasaroją, sodint bulves, bet dėl didelio šlapumo negalima dirbt žemę, nes žemesnėse vietose dirvos stovi užlietos vandeniu. Dėlto sėt ikišiol žmonės mėgino pačiose augštose vietose, o žemesnėse netik kad nesėja, bet dargi kaikur visai negali nė art.

Toki šalti ir lytingi orai labai pakenkė visokiems augalams—rugiai kolkas atrodo visai nekaip, o slėniuose nuo šlapumo ir visai pražuvo; kviečių gerų beveik niekur nematyt. Esant tokiems dalykams ir nedyvai, kad pastaruoju laiku ėmė brangt maisto produktai, butent duona, miltai, bulvės ir pienas. Duona ir bulvės pabrango veik dvigubai; už ruginės duonos kilogramą, vietoj ikišiol buvusios kainos 40 centų, dabar jau reikia mokėt 70 centų, bulvės už 5 pudus mokėdavo 6—7 litus, dabar jau mokama 12—14 litų. Taigi toks besitęsiantis antri metai begalinis šlapumas blogina Lietuvos padėtį ir sunkina krašto gyventojų butį.

Vieniems kelia algas, kitus atleis nuo darbo.

Kaunas. Lietuvos valstybinių įstaigų mėnesiniai—štatnieji tarnai ir paprasti padieniai darbininkai (juodadarbiai) ikišiol gaudavo visai menką už savo darbą atlyginimą nuo 100 iki 200 litų per mėnesį.

Gaunančiųjų tokį mažą atlyginimą darbininkų — jų ekonomiška padėtis, žinomas dalykas, yra sunki, todėl norėdami pagerint savo buvį, niekad nesiliovė reikalaut iš valdžios pakelt jiems algas bei kitokių pagerinimų. Valdžia noroms nenoroms yra priversta nors dalinai patenkint tiesotus savo įstaigų tarnų reikalavimus. Nuo 1 Gegužės š. m. visgi tarnams ir darbininkams atlyginimas tapo pakeltas—pirmųjų kategorijų 50 nuonuošimčiu, kurie vietoj ikišiol gautosios mėnesinės algos 100 litų, gauna 150 litų ir vaikų priedo vietoj 10 litų, gauna 20 litų.

Padieniams geležinkelio dirbtuvių ir kitokiems darbininkams bei amatninkams nuo 1 Gegužės taipat pakeliama už darbą atlyginimas 35 nuošimčiu. Taigi dabar gavus minėtus algų priedus, jei tik nepakils brangenybė, žemesniųjų tarnų ir darbininkų padėtis šiek tiek visgi pagerės, o kai geležinkelių dirbtuvių amatninkams, kurie jau ir dabar per mėnesį uždirba po 300—400 litų, bus ir visai gerai. Dėja tik, kad nevisiems padieniams darbininkams ir amatninkams gaunamaisiais priedais teks pasinaudot. Geležinkelių administracijos tapo paspaskelbta, kad nuo 1 Birželio turi but paliuosuota iš vagonams ir garvežiams taisyt, dirbtuvių ir depų 10 nuošimtis esamų dabar darbininkų ir amatninkų. Sulyg paskelbtojo parėdymo, liuosuojant darbininkus pirmoj eilėje tuotarpu privalo but paliuosuoti nemokantieji valstybinės kalbos, bausti už įvairius prasižengimus, blogai pildantieji savo pareigas, gydytojų pripažinti netinkančiais darbui, turintieji nejudinamąjį turtą ir vėliau pastoję tarnystėn.

Lietuvos sunus.

Kaip švęsta 1 Gegužės Kaune.

Kaunas. Šymet 1 Gegužės Kaune praleista negeriausiai. Oras buvo šaltas ir iš pat ryto iki 2 valandai lynojo lietus. Dirbtuvėse ir įstaigose nedirbo, betgi krautuvės buvo užsidarę tik laike iškilmių, o paskui buvo atidarytos net, ir traktieriai bei aludės.

Miesto išveizda darė valstybinės šventės įspudį. Jau iš paties ryto visi namai buvo papuošti tautiškomis vėliavomis, gatvėse, nežiurint blogo oro, per visą dieną buvo pilna žmonių, kurių tarpe buvo galima pastebėt įkaušusių.

11 valandą ryto į Žaliajį kalną susirinko didelė žmonių minia sodint "Vilniaus Medį". Medžio sodinimo iškilmėse dalyvavo augštieji valdininkai, augštesniųjų ir žemesniųjų mokyklų mokiniai, studentai, skautai ir k. "Vilniaus Medį" sodino einantis prezidento pareigas kun. Staugaitis, giedota Himnas, sakyta tinkamos prakalbos, horas padainavo "Męs be Vilniaus nenurimsim!" etc.

Pasodinus "Vilniaus Medį" Žaliajame Kalne iškilmių dalyviai susirinko apie karišką muzėjų, kame ties paminklu žuvusiems už Lietuvos laisvę karžygiams sudėjo vainikus, o prie Lietuvių Tautos atgimimo Tėvo Jono Basanavičiaus paminklo pasodino Vilniaus Rožes.

Bolševikai 1 Gegužės šventėje darė bandymus Maskvos diktaturos naudai, bet be pasekmių. Artinantės tai dienai jie pribarstė Kaune ir provincijoj atsišaukimų, kuriuose Lietuvos darbininkus ragino išeit į gatves po raudona vėliava į kovą su esamaja valdžia ir jie taip padarė. Apie 12 val. kaip tik tuomlaiku, kuomet Žaliajame Kalne buvo atliekama medžio sodinimo iškilmės, susirinkę senajam mieste nedidelis žmonių burelis iškėlė raudoną vėliavą ir pradėjo eit žygiuodami po Laisvės Aleją. Policija išsyk jiems nekliudė, bet netoli rusų katedros juos apsupo ir visus demonstrantus, apie 150 žmonių, areštavo, o dalis spėjo pasprukt. Areštuotieji daugumoj yra žydai. Suimtųjų tarpe yra keliatas ir geležinkeliečių, iš kurių 2 siaurojo geležinkelio konduktoriai, 4 plačiųjų geležinkelių dirbtuvių amatninkai-darbininkai. Plačiojo geležinkelio dirbtuvėse ant garvežinės stogo iš nakties rasta iškelta raudona vėliava.

Dabar kaip tenka girdėt, bolševikų toks mėginimas daryta ne juokais, bet turėta užmanymas įvykint tikras perversmas ir esą tikėtasi, kad prie jų prisidės ir kariumenė. Taigi, kaip matome, Lietuvos bolševikai nesnaudžia, tik visa nelaimė, kad jiems tai nevyksta, nes Lietuvos žmonės gerai žino ką jie yra dvę Rusijai.

Lietuvos Sunus.

Iš laikraščių.

1. Kaip keliaujama dabar į Vilnių!

Tamista domiesi kaip aš patekau į Vilnių Čia turiu prisipažint, kad aš nusidėjau visoms šių dienų keliavimo taisyklėms, nes iškeliavau be paso, be vizų—be jokių formalumų. Mat, aš "palinijo", kaip dabar vadinama musų ir lenkų demarkacijos liniją, gyventojas, o mums palinijo gyventojams nėra jokių pasų ir formalumų: męs einame į vieną ir į kitą pusę kada tik norime. Visas musų gudrumas toje kelionėje apsireiškia mokėjime prasilenkt palinyj vienos ir kitos pusės sargybų, o lenkų pusėje dar ir žandarų, kurie kartais painiojasi net ant didesnių takų į Vilnių. Nesmerkite musų, kad męs taip neteisėtai keliaujame! Jei žiurėt valstybių akimis, tai męs gal darome didelį nusikaltimą, keliaudami į kitą valstybę, kuri yra bloguose santykiuose su musų valstybe, bet męs žiurime paprastojo, kasdieninio gyvenimo akimis į tą keliavimą. Męs turime giminių antroje "linijos" pusėje, turime savo turtų, turime nuo seno skolininkų. Ir ar galima mus smerkt, kad męs einame jų aplankyt, kuomet tik yra reikalas? Męs nueiname vieni pas kitus, ramiai pasipasakojame "kaip pas jus" ir "kaip pas mus", atliekame savo giminiškus, ar kitokius reikalus, ir grįžtame atgal, namo.

Čia dar prisipažinsiu, kad męs, pasienio gyventojai, darome ir kitą mažą nuodemę prieš savo valstybę. Męs uoliai sekame abejose pusėse produktų kainas ir suprantama, stengiamėsi parduot į ten, kur brangiau, o pirktis ten, kur pigiau. Pirmiau su litais lenkų pusėje galima buvo daug kas padaryt. Dabar įvedant lenkams "zlotus", pasidarė didelis kainų sumišimas ir jau sunkiau kas daryt. Bet Anoje pusėje musų litas išsidirbo sau gerą vardą ir visoje Vilnijoj žmonės gerai parduoda viską tik už litus, arba už doliarius. Į lenkų įvedamą "zlotą" žmonės žiuri dar labai atsargiai, karčios praeitięs pamokyti, ir jo vengia. Taigi mums, keliaujant į aną pusę, nėra reikalo sielotis dėl pinigų mainymų. Turi litų, arba doliarių, tai gali perkeliaut skersai ir išilgai visą Vilniją iki Sovietų Minsko, tik kur ne kur reikia pasisaugot, jei keliauji be paso.

2. Kaip dabar atrodo Vilnius?

Vilnius dabar tai tikrai yra miestas, kuriame prasideda Azija. Iki užpereitų metų lenkai stengėsi Vilnių visaip puošt, globot, mylėt. Dabar jie jau pasisotino juom ir kažin kaip apkiužo, apsileido ir ėmė labai abuoja žiurėt; visa centralinė lenku valdžia daugiau nieko nesistengia del Vilniaus padaryt ir lėšų neduoda, o patys vilniečiai neišsigali—ir dėlto Vilnius virsta sąšlavynu. Gatvės priterštos arklių mėšlu, popiergaliais, skudurais, išstovi taip po savaitę ir dvi. Kiemuose matyt išmesto iš kutelių gyvulių mėšlo kruvos, nevalomos ir nepripildytos išvietės dvokia. Pačiuose vilniečiuose lengvai duodasi pastebėt kažin kokis paniurimas, lygiažiaurumas. Ir visas Vilniaus gyvenimas kažinkaip tęsiasi išlėto. Vilnius virto trečiaeilių Lenkijos miestuku. Lenkų okupacijos entuziastai įrodinėjo, kad Vilnius, susijungęs su "Žečpospolita", gali spjaut į Kauno ir į Minsko pusę, nes jam visko pakaksią ir jis vartysis kaip kukulis grietinėj. Bet naturalinė geografijos padėtis yra stipresnė už dirbtiną padėtį. Vilnius, atsiduręs iškyšulyj tarp Kauno ir Minsko, ima sirgt džiova.

3. Kaip nusistatę gyventojai?

Vilniaus gyventojus gatvėse, teatruose, restoranuose galime tuojau išskirt į dvi aiški dali: smulkesnius, juodesnius ateivius su okupacijos įeigomis iš Lenkijos, kurie vis dar šokinėja, braviruoja-stengdamiesi pakelt lenkišką patriotizmą ir nuotaika Vilniaus gyventojuose, ir stambesnius ir lėtesnius vietos gyventojus, kurių tikros kilmės nepasilėps jokia svetima kalba, jokios svetimos plunksnos. Šitie gyventojai dabar visur "murkso"— jiems judriųjų ateivių braviravimas yra įgrisęs iki gyvo kaulo. Jie žiuro kas čia bus toliau, kaip reikės gyvent tokiame apmirime? Ateiviškos spaudos gasdinimai ir išmislai apie "lietuvių vokiečių ir bolševikų intrigas" nerado į juos daugiau jokio įspudžio.

Atvirkščiai, jie tariasi, norėtų, kad įvyktų "kas naujo", kas sukratytų jų snudų gyvenimą. Ypač toks nusiteikimas gana aiškus žemesniuosiuose Vilniaus sluogsniuose. Nuolatiniai Vilniaus lietuvių graužimai spaudoj, gatvėse ir valdžios įstaigose ne vien kad nekelia neapykantos, bet greičiau užuojautos ir pasigerėjimo pasišventimu. Bet didžiausia Vilniaus gyventojų masa dabar labai mažai gilinasi į politikos klausimus. Ji yra abuoji kas ją valdys, ji norėtų tik, kad jai nereikėtų vėl badaut. Nenoras mokėt mokesnius, eit į lenkų kariumenę, vykint lenkų valdžios reikalavimus šiadien yra tokis pat stiprus kaip kadaise prie rusų.

"Lietuva".

AR ESATE MĖGINĘ TEPALAS

Severa's Esko

NUO NIEŠTANČIŲ IŠBĖRIMŲ?

Kaina 50 centai

PARSIDUODA VISOSE APTIEKOSE.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠEIMYNINKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados troškta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaipo šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomus kiekvienai Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖ 5

Virimo receptai

Daktarai visada rekomenduoja sergantiems žmonėms kiaušinienės, kadangi ji yra lengvai virškinama ir tuo pat laiku labai maistinga ir gaivinanti. Tai yra geriausias maistas vaikams, ir reiktų jiems kasdien duot. Sekantis receptas paganėdins jų skonį.

Savory kiaušinienė

4 kiaušiniai
1½ puoduko evaporated pieno
1¼ puoduko vandens
4 šaukštukai svogunų, smulkiai sutarkuotų
½ šaukštuko druskos
¼ šaukštuko baltų pipirų
2 šaukštai tarpyto sviesto
1 šaukštukas paprikos žiupsnelis raudonpipirių.

Suplak kiaušinius iki jie bus lemono spalvos. Dadėk pieną ir vandenį, paskui kitus dalykus išskyrus sviestą ir papriką. Suplak viską gerai ir supilk į taukuotus puodelius. Paskui užpilk ant viršaus sutarpyta sviestą kožnam puodeliui, apibarstyk paprika ant to, ir įdėk kepimui į lėkštę su vandeniu. Kuomet gatavas duot į stala, išversk kožnam paskirai į lėkštes ir apipilk sosu kokį mėgstat.

Virtuvės reikaluose

Jeigu pečius aptyška taukais laike kepimo, nuvalyk taukus tuoj su laikraščiu.

Išvalymui skarvadų išlašink visus taukus lauk, iššluostyk skarvadą su laikraščiu ir pusė valymo darbo bus atlikta.

Jeigu jums pritruktų pyraginių miltų ir jų neturėtumet, galit pasidaryt gerą pavaduotoją sudėjus keturis puodukus miltų su vienu puoduku kukuruzų krakmolo.

Šaukštukas lemono skystimo prie kvortos vandens padarys ryžius labai baltus ir neduos grudams sulipt laike virimo.

Jeigu kavos ar arbatos virimo puodas pajuosta viduje, virink jame stiprią soliuciją borakso per trumpą laiką ir puodas tuoj išsivalys ir pabals.

Naminiai pasikalbėjimai.

Jeigu norit, kad staliniai užtiesalai butų gražųs ir švelnųs, bet ne pertandųs, visai jų nekrakmolink. Lai jie visai išdžiusta, paskui pamerk į karštą vandenį ir tuoj ištraukus perleisk per mašininį gryžtuvą. Sulankstyk lygiai ir susuk į sausą audeklą ant kelių valandų. Paskui prosyk su gerai karštu prosu ir lininiai bus gražųs ir blizgės.

Senų gazo mantelių nenumeskit. Dalykas iš ko jie padaryti yra labai geras valymui auksinių ir sidabrinių dalykų ir gražmenų. Jį reikia trint visai sausą su šmoteliu chamois odos.

Pirm kalsiant vinį į medį, perverk ją per ploną šmotą muilo. Pamatysit, kad vinis lys į medį lengvai ir neperskels jo.

Grožės patarimai

Gamta taikė, kad kiekviena moteris turėtų puikią figurą. Išlankstymai figuroje yra kitokie pas kiekvieną ypatą, jokie du nėra panašųs. Todel reikia žiurėt, kad korsetas butų pritaikintas, kad priduotų puikumą figurai. Peržiurėjus mieras ir figuras suvirš milijono moterių pasirodė, kad 95 iš 100 Amerikos moterių turi kokį nors netobulumą sudėjime. Paprasti korsetai neduoda tą lengvą, gražų ir patogų sudėjimą, kurio nori turėt. Todel bukit atsargios pasirenkant tinkamą korsetą.

Ypatiška sveikata

Žaizdos užžiurėjimo tikslas yra, nedaleist įeit bakterijoms. Reikalinga išvalyt žaizdą kiaurai, nes nešvarumas reiškia pavojų. Kam rizikuot su užsinuodinimu kraujo kada galima išsyk to išvengt. Bandyk išvalyt žaizdą pilnai ir paskui užrišk su visai švariu bandažu. Mažuose įkirtimuose, įbrėžimuose, etc., peroxidu ar jodinu reikia tuoj naudot, o net ir karštas vanduo gerai. Jeigu žaizda tinsta ir pradeda skaudėt ir perštėt, patartina sužeistai ypatai kreiptis prie gydytojo tuojau.

Worcesterio

PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street,

Turtas — $22,500,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

APTIEKA

Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rušies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų

Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS
PROVIZORIUS,
122 Millbury St., Worcester, Mass.

Tel. Park 2470

BEN. MENDELSOHN,
Advokatas

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj.

390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

TIRES—TUBES!

Jus galite nusipirkt arba sutaisyt savo tajerius, vienatinėje Rusiškai-Lietuviškoje sankrovoje.

Akron Tire Service
Vulcanizing Co.
251 Shrewsbury Street,
Worcester, Mass.
Nikolai Sulima—savininkas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.
KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00
Į SAVAITĘ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States $2,50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.
Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas
per
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Enterned as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

VIENATINIS LENKIJAI KELIAS TAI GRAŽINIMAS LIETUVAI VILNIAUS.

Męs jau sakėme, jog Vilniaus užgrėbimas Lenkijai neis į sveikatą ir užgrėbtojo krašto gyventojai anksčiau ar vėliau sukrus, idant nusikratyt nuo savęs pavergėją, kuris juos pavergė tik savo apetito pasotinimui. Ir to viso ženklai jau rodosi. Europos laikraščiai pastaromis dienomis paduoda žinias, jog vienur tai kitur, kaip užgrėbtame Lietuvos taip ir Baltgudijos krašte, kelia kaimiečiai riaušes: užpuldinėjimai ant dvarų, jų deginimai ir apiplėšimai. Tai vis ženklai, jog žmonėms įkirėjo jau priespauda ir jie nematydami kitokios išeities, griebiasi keršto, o kerštas su laiku gali išaugt į atvirą kovą už pasiliuosavimą iš po svetimo, prievarta uždėto jiems jungo. Rods, dalinai tokios žinios vaikščiojo ir pirmiau, tik jos greitai nutildavo, vien lenkų laikraščiai paminėdavo, jog vienur tai kitur kariumenė, "nenorinti su nieku kariaut", sukilėlius suvaldydavo. Dabar vienok apie tai jau ir patys lenkai kalba kitaip. Jie dabar tuos visus pavergtųjų žmonių bruzdėjimus vadina lietuvių-plėšikų darbais, kuriems talkinėjanti baltgudžiai, apmokami Lietuvos valdžios ir aprupinami ginklais.

Tokius paskalus lenkai leidžia jau ne nuo šiadien, bet nuo kelių metų. Jie tokius paskalus leisdami vis tikėjosi pasaulyje sukurt neapykantą prieš Lietuvą ir todėl daug kartų net oficiališkai Lenkija ir tautų lygai, ir ambasadorių tarybai, skundė lietuvius ir Lietuvą, ir tuomi tikėjosi jei jau ne ką kitą prikurstyt užsimot ant Lietuvos, tai bent Francuziją butinai. Tačiaus iš to viso Lenkija ikišiol nieko nepelnė. Nors tautų lyga su ambasadorių taryba jai "pripažino" Vilnių ir "pravedė" rubežių, tai vienok tuomi viskas negalėjo užsibaigt, kadangi Lenkija yra niekad neprisotinama, ji vis siekė daugiau. Ji butinai norėjo liktis viešpačiu Klaipėdoje, ji norėjo užvaldyt Nemuną, ir pasidaryt sau kelią per vidurį Lietuvos, tačiaus savo melagystėmis ir neteisingais gandais atsižymėjus, pradėjo netekt net artimiausių savo sėbrų-francuzų pasitikėjimo, ir pradėjo jai nesisekt. Pirmutinis ir tai didžiausis nepasisekimas buvo tai "gavimas saktytės" iš pretensijų prie Klaipėdos. Ir nors susirietus protestavo, siuntinėjo memorialus į Paryžių ir į Genevą, tai vienok netik kad jokių prižadų, bet ir atsakymų iš ten negavo. Mat nubjuro ji visiems su savo pretensijomis, o tuom labiausia, jog lietuviai ir kiti Lenkijos skriaudžiamieji kaimynai prirodė Lenkijos visas nedorybes ir netiesotas pretensijas prie visko.

Dabar kagi. Užgrėbtame krašte kuriasi sukilimas. Pavergtieji ima keršyt, rengdamiesi kovon už pasiliuosavimą. Lenkija paprastu savo budu leidžia naujus paskalus, jog tuos bruzdėsius rengia Lietuvos valdžia. Kad tai daranti vokiečiai ir Rusijos bolševikai, Lenkija jau nemini, nes apie tai pasakojus per kelis metus, nieko ne atsiekė. Vienatinė viltis likosi tik Francuzijoje ir todėl ten tik akys kreipta. Bet likimas ir čia apvylė ją. Francuzijoje pasibaigė valdžios terminas ir prisiėjo nauji rinkimai. Rinkimus militaristai pralaimėjo ir jų vieton išrinkta kitos pakraipos žmonės. Poinkairo šeimyna turėjo pasitraukt ir valdžios vadeles atiduot naujai išrinktiems žmonėms.

Naujos pakraipos žmonėms rinkimus Francuzijoje laimėjus, tuojaus francuzų spaudoje pasirodė progresyviškųjų žmonių protestai prieš Lenkiją, už persekiojimą svetimų tautų žmonių, kuriuos ji pavergė užgrėbdama jų kraštą ir prievarta pasiėmė juos savo globon. Tai naujas smugis Lenkijai kaip perkunas giedroje. Įsivaizdint reikia kaip Lenkija nusiminė tokiomis staigiomis permainomis ten, kur ji visuomet tikėjosi rast paramą savo užmačioms, ir viso to lauks, ant galo sulaukė to, ko niekad ji nesitikėjo: vieton kokios nors pagelbos, susilaukė papeikimo užtai, ką ji ikišiol manė labai pagirtinu.

Dabar Lenkija pasijuto esanti jau pati viena, likimo skirta tik vienam "kaip pasiklosi taip išsimiegosi". Ir ji jau žiuri tik į save. Lietuvos ir Baltgudijos užgrėbtuose kraštuose sukilimams apsireiškus, ir pačioje valstybės viduje darbininkams pradėjus kelt maištus, jau tuom visu rupinasi pati vietina. Prezidentas Wojciechowski šaukiasi generolą Sikorskį ir ministeri Grabskį konferencijon, pasitart ką čia reikia daryt, kad apsaugojus savo kailį. Čia norėtųsi dalyvaut intrigose prieš Rusiją ir eit su ja kariaut, nes jei Rusija išeis karėn su Rumunija, ji gali atsidurt prie Varšavos ir atsimokėt už savo nepasisekimus anais metais. Čia baisu iš Lietuvos pusės, juk Lietuva atvirai kalba, jog jos Vilnius turi jai grįžt, nežiurint, ar kas to nori, ar nenori. Iš kitos pusės vėl nežinia kaip gali but dar su Silezija, kurios juk Vokietija ne amžinai atsižadėjo. Blogos naujienos!

Dabar Lenkija pati jau pamatė, jog visi jos kaimynai, išėmus Rumuniją, yra jos neprieteliai, ir kad su kaimynais gyvenimas nesutikime yra labai blogas dalykas. Butų labai gerai šokt su kuom nors karėn ir apsidirbt, bet nelaimė., kad einant kariaut su vienu kaimynu, kiti iš kitų pusių eina kariaut su ja. Apsigint nuo visų vienu kartu nėra nė spėkų, nė gabumo. Iš Francuzijos talkos jau nėra ką laukt. Ir todėl verta susišaukt konferenciją savo galvočių ir pasitart kaip čia išvengus didelio pavojaus, idant besitaikant kitus praryt, patiems nepražuvus.

O kuomet viskas taip dedasi, žinios pasiekia, jog Lietuvos priemeras, ponas Galvanauskas, pradėjo diplomatiškus žygius Anglijos ir Francuzijos valdžioje, idant tos pritartų Vilniaus Lietuvai gražinime. Kokios to pasekmės bus, iš anksto negalima pasakyt. Bet galima tikrai spręst, jog to pasekmėmis buvo Lenkijos prezidento konferencijos susišaukimas Krokavoje.

Ar nesitarė jie ten, jog lengviausis nuo pavojaus apsisaugojimas — liuosnoriai Lietuvai gražint Vilnių, išsižadant nuo jo visokių pretensijų ir padarant su Lietuva taiką ilgiems metams? Juk tai vienatinis Lenkijai kelias išbridimui iš tų politiškų pelkių, į kurias ji įsiklampojo tik dėl vieno savo ne apgalvoto godumo.

Tiki ir netiki.

Krikščionys kalba poterius, kurių viena dalis vadinasi "apaštalų sudėjimu" (tikiu į Dievą tėvą), tik ne visi krikščionys šitą dalį vienodai nubaigia. Paveizdan, pačioje pabaigoje, kad ir pas lietuvius krikščionis, yra kalbama: "Tikiu į šventą bažnyčią, visur esančią", gi pas kitus krikščionis tie žodžiai skamba": "Tikiu į šventą katalikų bažnyčią", ir taip kalba netik kitų tautų katalikai, bet ir protestonai, kaip metodistai, episkopalai, baptistai ir kiti.

Metodistams šiuomkart tokių poterių pasirodė perdaug, ypatingai radosi nepasiganėdinimas žodžiu "katalikų" ir vieton to reikalavimas vartot kitą kokį žodį, kuris butų tinkamesnis. Tiffine, Ohio valstijoje, įvyko metodistų konferencija, kurioje apkalbėjus visą dalyką, iš Credo išbraukta žodis "katalikų" ir vieton to dabar bus kalbama "Tikiu į šventą Kristaus bažnyčią".

Springfielde, Massachusetts valstijoje, įvyko kita metodistų konferencija, rytinių valstijų episkopato rubežiuose, kurioje kilo net karšti ginčai, kuomet vieni delegatai rėmė Tiffino konferenciją, kiti tam priešinosi, ir galų gale tik mažuma balsų atmesta rezoliuciją, pasiulančią išbraukt žodį "katalikų" ir to vieton įrašyt "Kristaus" arba "visur esančią".

Springfieldo konferencijoje kunigas Abel iš Oklahomos, net supykęs reikalavo išmetimo žodžio "katalikų", nes jo nuomone, tas žodis metodistų maldoje pragaištingas pačiai jų bažnyčiai, kadangi tuomi reklemuojama katalikų bažnyčia, kartu metodistų bažnyčią pažeminant. Kunigas Elliot iš Detroit, kalbėjo kaip tik priešingai kunigui Abeliui. Šis pasakė, jog išmetimas iš maldos žodžio "katalikų", išeitų metodistams kaip tik blėdingu, nes tikintieji nuo seniai prie to žodžio pripratę, dabar imtų trauktis nuo metodistų bažnyčios ir glaustis prie kitos kokios, kuri tą žodį vartoja. Kunigas Alston, murinas, iš Louizianos, tvirtino, jog metodistų maldoje vartojamas žodis "katalikų", žmones varo iš bažnyčios, gi kunigas Harris iš Maine tvirtino, jog šitas žodis metodistų bažnyčiai yra šventa tradicija, ir kas nori jį iš maldos išvaryt, tas kėsinasi ant metodistų bažnyčios šventųjų tradicijų.

Tokius dviejų pusių ginčus užbaigus, balsuojant tik keliais balsais viršyta rezoliucijos atmetimas. Iš to išeina, jog vieni metodistai tiki į "katalikų" bažnyčią, gi kiti netiki.

Lafolletto partija.

Artinantės rinkimams Suvienytų Valstijų prezidento, visos partijos dirba išsijuosę, kad tik gavus savo kandidatams nominaciją. Republikonų partija, kol kas, stovi stipriausia, gi demokratų partija susiskaldę; ji turi kelioliką kandidatų, bet nė vieno neturi, kuris butų užtektinai populiariškas, kuomet republikonai visomis keturiomis stoja už dabartinį prezidentą Coolidge. Trečioji partija iš eilės, tai taip vadinama neprigulmingųjų partija, kuriai vadovauja Wiskonsino senatorius La Follette, ir pats teikiasi į kandidatus.

Senatorius La Follette yra žinomas kaipo žmogus radikališkų pažiurų, ypač jis senate atsižymėjo, kuomet Suvienytos Valstijos ėjo karėn, savo besipriešinimais demokratų politikai, užką su kitais trylika senatorių jis buvo apšauktas provokiečiu ir turėjo nutilt ilgesniam laikui, nes jam grumojo atšaukimas iš valdžios gabineto.

Kadangi šiais laikais Europoje radikalai ima viršų valdžioje ir tankiai savo tikslą atsiekia, tad daugelis ir čia kalba, jog butų gerai ir čia įkurus radikalų valdžią, kadangi senosios partijos jau užtektinai nusidėvėję ir progresuot nepajiegia. Tačiaus tokia nuomonė šiais rinkimais, reikia manyt, ne atsieks savo tikslo, kadangi senatorius La Folletto neprigulminga partija yra visai jaunutė ir todėl neskaitlinga, prie to neturi finansų vedimui kovos su savo politiškais priešais, dar labiau negali but vilties ką nors laimėt ir todėl, kad partija neturi ir veikėjų kiek reikiant, nes apart paties kandidato į prezidentus ir keliato jo patarėjų, daugiau nėra kam užsiimt vadovavimu. Todėl ir vilties negali but, kad neprigulmingųjų partija ką nors atsiektų, bent šiuose rinkimuose, kuriuose, be mažiausios abejonės, laimės republikonai su savo Coolidgiu, kuris nors ir turi savo priešų, vienok turi ir gerų progų liktis išrinktu.

Susivienijimų seimai.

Šiame Birželio mėnesyje įvyksta dviejų stambiųjų Amerikos lietuvių organizacijų seimai, tai suvažiavimai dviejų susivienijimų. Amerikos Lietuvių Susivienijimo suvažiavimas įvyks Wilkes-Barre, Pa., prasidedant 23 dienoje Birželio ir baigiantės 28 dienoje. Gi 10, 11 ir 12 Birželio dienose įvyksta suvažiavimas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo, Shenandoah, Pa.

Kiek tenka girdėt, į abiejų šių stambiųjų organizacijų suvažiavimus šiuosmet rengiasi apsčiai delegatų. S.L.A. suvažiavime dalyvausią bene 200. Jei tiek delegatų ištikrųjų suvažiuotų, tai butų skaitlingiausis delegatais suvažiavimas, koks kada nors pirmiaus šios organizacijos yra buvęs.

Kaip vienas taip ir antras Susivienijimas yra stambiausios Amerikos lietuvių organizacijos savitarpinės pašelpos ir apsaugos, ir abiem linkėtina kuogeriausių pasisekimų besiartinančiuose suvažiavimuose, o labiausia linkėtina naudingų ir išmintingų nutarimų, ir tai nutarimų tokių, kurie pasiliktų įkunyti išeivių gyveniman, o ne vien įrašyti į protokolus tik tam, kad kitame suvažiavime juos paminėjus.

Valstija ir trustas.

Valdžia kiekvienoje valstybėje yra galingiausia spėka, kuri kontroliuoja visą šalies mašineriją. Po valdžios eina kitos spėkos. Šios yra įvairios ir kiekvienoje valstybėje ne visos stovi vienodoje eilėje: vienur po valstybės valdžiai pirmoje vietoje stovi bažnyčia, kitur piniguočių organizacijos, vadinamos trustais. Ši pastaroji organizacija Suvienytose Valstijose yra taip stipri, jog be baimės tankiai save stato net pirmon vieton, tai yra, augščiau net ir už šalies valdžią, ir jei tai negali padaryt savo spėka, tai stengiasi padaryt apgavystėmis.

Georgijos valstijos valdžia susėkė tonikų išdirbimo ir pardavimo trusto suktybes, butent organizacijos išdirbimui toniko vadinamo "Coca-Cola" ir dabar traukia teisman. "Coca-Cola" trustas, sulyg valdžios žinių, 1919 m. turėjo užmokėt valdžiai 50% nuo savo įeigų, kurios tuose metuose sudarė sumą taip didelę, jog valdžiai priklausė gaut $6,103,-830. Tačiaus trustas išpildė įeigų blankas, kurios nurodė valdžiai priklausant tik $1,584,184, ir tik tiek valdžiai trustas mokesčių užmokėjo, nusukant nuo valdžios $4,555,646. Tai yra didelė vagystė, o kadangi tokia vagystė papildyta valdžios nenaudai, tai kila klausimas, kaip didelę baudą užsipelno toki vagiliai.

Bet to dar neužteko. Trustas pajutęs, jog valdžia tyrinėja šitas suktybes, ir prisibijodamas atsakomybės, persiorganizavo po kitokiu vardu, insikorporavo po nauju čarteriu Deleware valstijoje, ir dabar drąsiai šoka Georgia valstijos valdžiai į akis, pasiteisindamas, jog jis neturi nieko bendro su Georgia valstijos valdžia. Bet valdžia nesiduoda save antru kartu apgaut ir nenusigąsta kitos valstijos čarterio, nes turi savo rankose dokumentus, parodančius, jog trustas Deleware valstijoje įdavė aplikaciją naujam čarteriui tik metais vėliau, kada neteisingi mokesčiai Georgia valstijai buvo jau užmokėti, ir trustą traukia teisman už apgavystę, už valdžios apvogimą.

Trylika kandidatų.

Washingtone įvyko demokratų partijos konferencija, idant apkalbėjus savo kandidatus, kuriuos rengiamasi statyt į ateinančius prezidento rinkimus, ir suvažiavusieji delegatai pasistatė tokių kandidatų net 13: 207 išsireiškė stovėsiant už McAdoo, už Smith 123, už Underwood 24 ir 460 delegatų pasiskirstė sulyg savo valstijų: už Arkansas senatorių Robinson, 18, už Deleware senatorių Saulbury 8, už Kansas gubernatorių Davis 20, už Indianos senatorių Ralston 30, už Merylando gubernatorių Richie 16, už Michigano eks-gubernatorių Ferris 30, už Nebraskos gubernatorių Bryan 16, už New Jersey gubernatorių Silzer 28, už Ohio eks-gubernatorių Cox 48, už Wyomingo senatorių Kendrick 6 ir 240 delegatų ištisą konferenciją tylėjo ir savo nuomonės ne išsireiškė.

Taip esant demokratams susiskaldžius, aiškus dalykas, viltis jų liekasi gana juoda, ir kaip republikonai iš to juokdamiesi sako, demokratai greičiausia turės savo kandidatu "juodą arklį".

Pirmoji opera.

Pirmoji lietuvių opera "Eglė žalčių karalienė", kompozitoriaus M. Petrausko kurinis, kuris buvo statytas scenon 30 dienoj Gegužio So. Bostone, kiek girdėjome, pavyko labai pasekmingai. Buta tulų trukumų, vienok atsimenant, jog ją išpildė kasdieninio darbo žmonės, ne tos rušies artistai, privalome tokius trukumus užmiršt, kartų prisimenant, jog tai milžiniškas veikalas, reikalaujantis daug sunkaus darbo, dargi pirmu kartu išpildant, be to apsieit ir nebuvo galima. Publikos buvę apie pora tukstančių, daugiausia buvo lietuviai iš aplinkinių kolionijų.

Kiek girdėjome, kompozitorius M. Petrauskas savo kurinį vežšis Lietuvon (jis iškeliaus 5 dieną Liepos), idant jį pastačius Lietuvos valstybinėje operoje. Suprantamas daiktas, ten jau išeis viskas kitaip, nes rolėse veiks specialistai.

Washingtone užbaigę mokslus gavo filozofijos daktaro (žinovo) laipsnius du lietuviai: M. J. Vinikas, buvęs sekretorium Lietuvos atstovybėje, ir kunigas F. Kemėšis. Kadangi mokslus baigusieji, prieš laipsnių dalinima reikalaujami parašyt angliška kalba kokioje bent tėmoje straipsnius, tad Vinikas parašė "Lietuvos santikiai su užrubežiais", gi kun. Kemėšis—"Kooperacija Amerikos Lietuvių tarpe".

Dabar p. Vinikas kaip ir kun. Kemėšis, keliauja į Lietuvą.

Raudonose jurėse priviso daugybė piratų, kurie pasinaudodami dabartiniuose laikuose gausiomis turistų kelionėmis po Palestiną ir Mezopotamiją, savo amatą praplėtė labai žymiai, ir taip įsivyravo, jog mažesnės įgulos juos suvaldyt jau ne istengia. Dabar Anglija, Italija ir Francuzija rengia savo kariškus laivynus kelionei į Raudonasias jures, idant piratus išgaudžius.

Piniguočius J. Rockefeleris iš savo aruodo paaukavo milijoną doliarių pataisymui belgų katalikų katedros Rheimse ir pagražinimui Versaliaus ir Fontanebleo vyndaržių, ką vokiška kariumenė karės metu sugadino.

Gaila, kad šis piniguočius nerado nieko savo šalyje, reikalaujančio pataisyt ir pagražint!

Daugiausiai ateivių gyvena New Yorke—1,797,882. Chicagoje 734,803. Philadelphijoje 361,648. Detroite 257,510. Clevelande 217,793. St. Louis 95,716. Bostone 221,064. Baltimorėje 67,647. Pittsburghe 111,907. Los Angeles 98,710.

Čia priskaitoma tik vyriškiai, balsavimo tiesas turinti, bet antra tiek yra ir nepiliečių.

Sukilimai Honduras republikoje, valdžios autoritetams ir sukilėlių vadams susitaikant pasibaigė. Taikos protokalas abiejų pusių pasirašyta ant Suvienytų Valstijų skraiduolio "Milwaukee". Taikoje tarpininkavo Suv. Valstijų atstovas Samuel Walles.

Valdžiai sumažinus 25% šalies gyventojams mokesčius nuo įeigų, turi ji sugražint $16,140,000 sumą, kuri perimta šiuosmet mokesčius imant, kadangi mokesčius sumažinant nesuspėta į laiką. Ta suma bus atskaityta mokesčius mokantiems ateinančiais metais, atskaitant perimtą perviršių.

PO MEDŽIU.

Malonus broliai ir sesers! Nors susilaukėme jau šiokios-tokios vasaros, ir nors jos dienomis dar visai mažai galime pasinaudot, nes oras gana vėsus ir nereikalaujame ieškot pavėsio atsivėdinimui, tai vienok jau naudojamėsi jos grože, jos švelniu ir sveiku oru. Kiekvienas sutvėrimas, tarsi keno traukte traukiamas tolinasi į žaliuojančius laukus ir ten gaivina savo sielą. Męs irgi tai darome, nes tai jau gamtos toks sutvarkymas, kad gėrėtis tuom, ko per ilgus mėnesius ilgėjomėsi ir laukėme.

Vienok musų prievole yra ne užmiršt savo pareigų, savo privalumų, kuriuos privalome atlikt, nes tai užmirštant, męs greitai atprastume nuo to, ką prigyvenome, prie ko pripratome ir prie ko priaugome. Musų didžiausiu privalumu yra tai lankymasis Po Medžiu, kuris mums suteikia ramybę įvairiais metų laikais, įvairaus oro atmainose. Tai yra musų šventynė, kurion męs suėję valandėlei užmirštame surukusį gyvenimą, kuomet prisimename geruosius ir bloguosius apsireiškimus, juos apkalbame, juos apsvarstome ir paskui padarę išvadas prie jų apsistojame. Rods, čia męs niekam nesimeldžiame, niekam nelinguojame, ir niekam aukas neduodame. Bet už tai mųs sažinė liekasi tyra ir rami, kuomet męs mintimis pasidalinę, vienas kitam savo nuomones link vieno ar kito dalyko išsireiškę, sutariame bendrai mintis kreipdami ir apsistojame prie vienos bendros minties ir per savaitę jos laikomėsi. Nors musų susirinkimai reti, vos vieną kartą savaitėje įvykstanti, bet visgi jie mums duoda naudą, nes praleisdami vieną-kitą valandą susirinkime, męs susilaikome nuo aikvojimo laiko be naudos, tuomi suteikiame naudą ir mums artimiems vientaučiams, kurie ateina pasiklausyt musų kalbų, musų minčių, nes tuomi jiems duodame progą rimtai galvot apie geriuosius ir bloguosius dalykus, kurie žmonių gyvenime visuomet maišosi.

Vienas dalykas, kurį reikia primint šiadien, tai skaitymas laikraščių. Paprastai vasaros sulaukus daugelis žmonių atpranta nuo laikraščių skaitymo, nes, girdi, tingisi, ir todėl geriaus sau kur pakrumėje pagulėt liuosai, be jokio užsiėmimo, ir taip pasilsėt po savaitinių vargų, nes skaitant reikia nuvargt taip kaip ir prie kasdieninio darbo. Girdi, skaitant reikia galvot, o galvojant ilsta akys, smegenys, na ir taip parsieina nuvargt kaip ir sunkų darbą dirbant.

Malonus broliai ir sesers, tas iš dalies tiesa ir nebus reikalo už tai ginčytis. Tik reikia patėmyt, jog šioje dalinoje tiesoje kyšoja ir labai stambi klaida, kurią dauguma žmonių ne įžiuri ir užtektinai nesupranta kaip kenksminga ji yra. O kenksminga ji yra tuom, jog neskaitant laikraščių, iš vienos pusės, laikas praleidžiama be jokios naudos nė sau, nė kam kitam. Antra, taip laiką bergždžiai leidžiant, žmogus papuola tinginiui ir trečia, nuo skaitymo atpratęs žmogus liekasi nežinėliu, ir tokiu pasilieka ilgesniam laikui, ir vis tinginin brisdamas toliau, kasdien darosi nežinėliu vis didesniu ir didesniu.

Reikia žinot, jog žmonės išrado spaudą, išgalvojo laikraščius ir knygas ne tam, idant žmones juos skaitytų tik kada vėsu ir nėra ką veikt. Tas viskas išrasta ir žmogui skirta visoms dienoms ir visokiuose metų laikuose. Kas nuo skaitymo nesitolina, kas prie jo stovi kuoarčiausia, kas skaitymą mėgsta kuolabiausia, tas visur yra pripažintas apšviestu žmogum ir ištikrųjų, toks žmogus niekad ne tinginiuoja, jis viską žino ir išmano geriau už tuos, kurie pakrumėse guli nenorėdami save vargint tik todėl, kad jie pasidavė tinginiui.

Pasižiurėkime svetimtaučiams, kaip anglai, švedai, vokiečiai ir net vadinami amerikonai elgiasi. Juos niekad nematysime tuščiomis einant ar kur važiuojant. Pas juos visuomet matysime rankoje knygą ar laikraštį. Taip elgiasi netik ponai ar turtingieji, bet net ir paprastieji žmoneliai, tie kasdieninio vargo pelės, ir tie nesiskiria nuo laikraščio ar knygos. Per dieną jie vargę ir vilkę juodojo darbo jungą, važiuoja namo gatvekariu. Nesidairo per langus, kur varnos laksto ar kas gatvėse dedasi, bet akis įsmeigę į laikraštį jie skaito, ieško žinių, ieško pamokinimų. Namo parkeliavę jie jau žino visos dienos nuotikius ir apsitrusę turi laiko ką kitą naudingą nuveikt. Užtai toki žmonės nebėga pas kaimynus ar pažįstamus klaust šio ar to, nes jiems viskas yra žinoma.

Kas kita pas žmones tamsesnius, kurie į laikraštį ar į knygą žiuri tik kaipo į išdykimo reikmenį. Imkime dabar tokius lenkus, italus, airius ir daugelį kitų, kurie visada nuobodauja. Jie pabaigę fabrike dienos darbą, neturi kur dingt dėl nuobodumo. Jie liuosą laiką, jei ne pakrumėse praleidžia bergždžiai, tai su kuolais gatvėse, prie bilijardų su lazdomis, surukusiose ir dumais prasmirdusiose lindynėse prie kazirų ir girtavimų, prie stovėjimo gatvių kampuose, prie ėjimo vienon ir kiton gatvės pusėn. Tai jų liuoslaiko leidimas. Pas juos laikraštis tiek svarbos turi kiek vakarykščias vėjas. Jei pasipainiojo po ranka, tai dirstelėjo tik į stambius antgalvius , kur atsitiko žudysta, kur kas "bolę" metė, kur kas susipešė, tai viskas kas jiems rupi. Prie šių priklauso nemažai ir musų viengenčių. Ir jie veda lygų gyvenimą kaip pirmiau paminėtieji. Jei turi automobilį kuris, jei turi pažįstamų kur pasitikt, tai visas užsiėmimas liuosuoju nuo darbo laiku.

Malonus broliai ir sesers! Toks paprotis, toks sutingimas, toks apsileidimas ir nuo skaitymo nutolimas, yra nenaudingas žmonijos gyvenime. Kiekvienas doras žmogus turi ir privalo šviestis, lavintis ir mokintis kiekvienoje liuosesnėje savo gyvenimo valandoje. Todėl ir kiekvienas iš jųs, imkitėsi skaitymo kiekvienoje atliekamoje valandėlėje, nežiurint kur jųs busite, ar išvažiavime, ar namie, ar kelionėje trukiu ar kitokiu važiu, visur turėkite su savim laikraščius ir juos skaitykite. Ypatingai patartina kiekvienam visur ir visuomet skaityt "Amerikos Lietuvį", kuriame rasite visada daug naudingų sau pasiskaitymu. Jame rasite patarimus apie sveikatą, rasite daug akyvų žinių iš viso pasaulio; nerasite jame apie žudystas, apie žvėriškus nutikius, kurie erzina žmogaus sielą. Rasite jame daug mokslišką aprašymų, kurie kiekvieną supažindina su tokiais dalykais, kurie kiekvienam yra žinotini.

Žmogus.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ PADANGĖS

Nuo musų korespondento.

V Požėlamanija.

Keliatas mėnesių atgal, kaužin iš kur (sako iš Japonijos) lyg tas grybas po lietui, išdygo Naujienų špaltose Karolius Požėla — lietuvis čampijonas-ristikas. Išdygo ir prigijo. Pasak vieno juokdario: Naujienos likusios ne socialistų organu, bet... Požėlos!...

Prasidėjo vajus. Visų pirmu parito jis čia vieną iš stipriausių buvusių lietuvių ristikų, paskui keliatą svetimtaučių ir—minia sukvailiojo: ne tik vyrai ir vaikėzai, bet ir moters pradėjo net isterija sirgt. Kur tik pasisuksi, kur tik ko nepasiklausysi—visų kalbos vien apie Požėlą tesisuko. Tuli net ant gatvės entuziastiškai pozavo viens kitam Požėlos rungtynių metodas: kaip jis metė tą, kaip trenkė kitą; kaip jis "head lock" uždeda, kaip per galvą trenkė ir tt. ir tt.

Klausais žmogus, visų tų kalbų, žiuri į visas tas kvailokas manerijas ir pikta ir juokas ima. Ne jaugi męs tik ant tiek sukulturėję, kad negalime atskirt pasižiurėjimo į fizišką žaismą be jokios manijos ir nenustelbt kulturos darbu rėmimo?

Tegul jis sau butų ir labai lavus vyrukas savo srityje. Tebunie jo profesija net ir artistiškai-fiziška. Bet kasgi čia tokio? Ką gero tatai duot gali musų kulturai ir civilizacijai? Ar tas mus gali pakelt ant augštesnio laipsnio civilizacijos, kulturiško pasaulio akyse, kuomet męs laužiame duris į svetainę pažiurėt Požėlos ristynių, o į prakalbas niekas neiname? Kuomet Babravičius, Kudirka ir mokslo draugai turi deficitą, o Požėlai mokame po 3—4 doliarius įžangos, kad jis papirktų savo ruskai pačiai daugiaus japoniškų šuniukų?

Atsidanginus čia tam jo organo išreklemuotam lietuvių "Adomui" ir "geležiniam vyrui", ištuštėjo visos kulturos įstaigos, subliuško veikimas—visi pamėgo barbarizmą ir jo inicijatorių. Ir ačiu tam, per Stock Yardus perėjęs, doliarių prisikrovęs —jis išvažiavo savais keliais, į kitas valstijas —gaudyt lengvai plaukiančių grašių iš sukvailėjusių minių. Ir kaip girdima, jau ir kitur pasigavo nekulturiškų musų žmonelių širdis, kaip kad ir čia jis buvo jas pasigavęs: Kaip čia pirkę jam aukso laikrodžius ir kėlę pokilius; kaip aukavę iš draugijų iždų (tik įsivaizdinkit!) jam šimtines Indijanos valstijoj (Chicagos kaimyniškame mieste), taip dabar kelia pokilius Detroite.

Bet užmiršim. Kaip jau tas nesmerktina butų, tačiaus tolerancijos dėlei, reiktų but žmoniškesniems. Bet lietuviuose turi but piemenizmo.

Požėlai užtriumpfavus —atsirado uzurpatų. Kam tik jam, o ne mums? Pastarieji susidarė iš pirmutinio Požėlos paristo ristiko ir kitą amaturą, kurie susiburę apie buvusį "Telegramą", o dabartinį "Varpą" pradėjo kerštą varinėt: Požėla šioks, Požėla toks. Jis "grinorius", jis tas ir tas. Vienoda "kultura," ar ne?

VI. Iš "Telegramo-Varpas"!

Visiems jau žinoma, kad senasis "Telegramas" arba kaip Naujienų (iš piktumo) reporteris buvo jį "Tiliponu" praminęs, mirė, o jo vieton prisikėlė —"Varpas". Gerai vienas juokdarys ir pasakė, kad tai esąs telegramo "zvanelis"....

Žinoma, kaipo "zvanelis" —pastarasis daug tylesnis. Nors redakcija ta pati ir turinys veik tas pats, tačiaus ramesnės dvasios: su Naujienoms mažai tesipeša , "Draugo" nepaiso (nors su pastaruoju ir akėjasi) ir tt. Kulturišku žvilgsniu jis čia mažai ką te atsveria ir, turbut, dar mažiau įneša. Gaila tik energijos ir pinigų aikvojimo. Taip bent man atrodo, kadangi dienraščiai — N. ir D. čia viską nustelbia.

VII. "Mokslo draugai" ir jų veikimas".

Žiemos pradžioje, naujieniečių — Dr. Karaliaus, Kl. Jurgelionio, P. Grigaičio, K. Augustinavičio ir kt., inicijatyva—susikurė čia tv. "Mokslo Draugija". Jų veikimo programas—duot populiariško turinio paskaitas iš įvairių mokslo šakų. Susiburė jie čia taip vadinamoje Raymond Chapel—lietuvių protestonų bažnyčioje. Ten kas sekmadienio rytą, 10:30 val., jie tas paskaitas teikė. Ir teikė jie jų ten gana įvairiose tėmose ir gana gražiai prisirengę. Buvo tai ištikrųjų naudinga, laisvo universiteto pobudžio, teikiamųjų pamokų klesa. Ir kurie nuodugniai, su tam tikrų žinių apsčiu atsilankę klausėsi—daug ko pelnė tolimesniame pasistumėjime į žinijos rumą. Žinoma, nesusipažinę su pamatiniai apskrito mokslo dėsniais—neką pelnė.

Šitas "mokslo draugų" žygis visų pirma palikęs musų "šv." Draugui ašaką gerklėje: tuoj jie pradėjo šmeižt, niekint ir tp. Vadino tai "Jurgelionio bažnyčia" ir tt. Tačiaus dantį atkandę—šoko patys tą pat pamėgdžiot. Bet Bumšas mažas "privat docentas" pasirodė beesąs ir tuoj turėjo "kvitint". Bandė ir "tovarišči" iš Maskvos, bet ir jiems nepasisekė. Taip jie ir pasiliko savo užmanymo pionieriais iki galui.

Kiek numanau, tai Bostono "Mokslo Draugija" yra musiškės kopija.

VIII "Gyvenimas".

"Gyvenimą" pradėjo leist dar pereitų metų ankstyvame rudenyje pats Dr. Karalius. Išleido jis jo tiktai du mažyčiu numeriu—per du mėnesiu. Vėliaus, "mokslo draugams" įsikurus ir įgavus ganėtinai visuomenėje pasitikėjimo, paėmė nuo dr. Karaliaus "Gyvenimą" ir jį padidinę, išleido savo vardu—senam redaktoriui pasiliekant. Ikišiol išėjo jo jau 3 NN. Tai labai populiariškai, aiškia ir sklandžia kalba redaguojamas žurnalas —kaip Dr. Karalius tik gali. Rašymai įvairus, popiera graži, formatas didelis, apimąs 24 puslapius (pastarasis n. dvilypas ir susidedąs iš 48 puslapių). Jeigu "Gyvenimui" ką nors galima primest, tai truputį netvarkiai suskirstyti rašiniai ir teknikos trukumai. Matomai nėra kam tinkamai jį prižiurėt, kadangi redaktorius Karalius perdaug užimtas savais darbais, o N-nų spaustuvė, kurioje jis spaudinamas, taipjaugi.

Vienu žodžiu, tai laikraštis, kuris patartina kiekvienam jaunuoliui, mylinčiam šviestis, užsiprenumeruot (galima adresuot: "Gyvenimas", 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.).

IX. Dail. Žemaičio-Zmuidzinavičio kurinių paroda.

Buvęsis Lietuvos Šaulių atstovas, dail. Žemaitis, apleisdamas Chicagą, surengė mums savo kurinių parodą. Paroda įvyko Lietuvos konsulio Žadeikos rumuose, vidurmiestyje. Išstatyta buvo viso 87 kuriniai.

Nežinau kiek viso lankytojų ten buvę, tačiaus sulyg vietos dienraščių pranešimų, turėjo but ganėtinai daug, nes parodą net trimis dienomis viršlaikio užtraukta.

Ištikrųjų gerb. dail. Žemaitis parodė daug savo darbų grožės. Buvo tai kuom pasidžiaugt ir ko pasižiurėt ir paskui — savo sielą mistinguoju lietuvio dvasios dvelkimu ekstazoje paplukdyt. Ypatingai žavėtini buvę kuriniai, tai "Rytas" ir "Vakarinė Giesmė". Paskui sekė "Lietuvos Vytis"—tas pats ar bent jo kopija, kuris buvo Lietuvoj pieštas—"Ramybė" ir tt. Čia (iš "Ryto") trykšte tryško ugningi tekančios saulės spinduliai; ten vėl (iš "Vakarinės Giesmės") dvelkė vakaro romybės svajonių dvasia; ten vėl "Vytis" skrido virš kryžiuotos ir niukios Lietuvos žemės. Visuose (išskiriant grynos realybės vaizdus) Žemaičio kuriniuose gludi mistiška kaužinką lyg naujo, atgimstančio reiškianti simbolika. Tatai visa rodos tarte taria:— Lietuva atgimsta!

Bet daug dar juose ir lietuviško pasyvio skeptizmo, daug lietuviškos melanholijos, nedrąsos. Rods, kai mažytis vaikutis pirmuose savo žingsnių žygiuose, pats savim neužsitiki, taip ir lietuvio dvasia savojo atgimimo reiškiniu. Kaip visa tai giliai protinga ir kaip realu!

X. Mariampolės realės gimnazijos reikalai.

Dar pereitą žiemą, pasklijus viršminėtos gimnazijos atsiliepimams, Chicagos lietuvių pažangioji visuomenė gal butų kaip niekad pirmiau, parodžius savo sąjausmą ir pačią širdį, tuoj sušaukdami Juciaus restorąne gana skaitlingą susirinkimą—vakarienę, kur nemažą aukų surinkta.

Už visą šitą pasidarbavimą, turbut didžiausia garbė priklauso Dr. Karaliui, kurio, kaipo Lietuvos Profesinės Sąjungos atstovo Amerikoj, inicijatyva šis susirinkimas buvo sušauktas. Reiktų ir visų kitų kolionijų lietuviams, kurie dar to nedarė, pasekt Chicagos lietuvius.

Kiek ir kas po to tiesioginėje aukų rinkimo linkmėje buvo atlikta—nežinau.

XI. Mar. real. gim. mokinių rankų darbų parodėlė.

Antras žygis paremt tą vienintėlę Lietuvos gryno mokslo įstaigą, tai minima išdirbinių parodėlė, kuri neseniai čia įvyko, po to paties Dr. Karalio inicijatyva.

Tiesa, nedaug tų darbelių prisiųsta, tačiaus visi buvo gana gražūs. Ypatingai pastebėtini buvo Kerenukos piešiniai, kurių apsčiausiai prisiųsta ir kurie švieste nušvietė nedidelį Raymond Chapel rumą.

Svarbesnieji dailos kuriniai, tai dail. Varno aukuotieji, butent: "Etiudas" ir "Kaimelis". Taipgi ir P. Rimšos bronzinis realiejas "Gedminas". Šiaip sau juostos, kaklaraikščiai ir tuli kiti suvinėti rankų—mergelių darbai—nieko nuostabaus, išskiriant sienai papuošt baltųjų paukščių skridimo atvaizdas, išsiutas ant storos, nebaltintos drobės, su mėlsvų dausų striegais.

Apgailėtina, kad Mariampolės r. gimnazija neprisiuntė daugiau namų austų audeklinių dalykų, kaip tai rankšluosčių, staltiesių ir tp., kurių Amerikos lietuviai baisiai pasiilgę ir butų galybę jų išpirkę.

Iš šitos parodėlės atskaitų neteko išgirst.

Bridgeporto buvusios "prašmatnybės".

Bridgeportas — tai, pasak jo patrioto Graičuno, Chicagos lietuvių "širdis". Ir tas, išdalies, tiesa. Čia tam Bridgeporte (5 blokus išilgai ir tiek pat skersai), galima rast visokių "širdies gyslelių": daktarų—su gyduolėmis ir be,—advokatų, bankų, vaistinių, alinių (tv. "kendžių štorelių" pavidale), vaidylų, burtininkų (arba "atburėjų") ir visokių kitų amatninkų bei profesionalų. O jau "real esteitninkų"—be galo, be krašto! Nelyginant, kaip ... Lietuvoje blusų... Pridėk dar— tv. "holdoperius" bei kišenvagius ir purvą su dulkėmis, tai bus tikras ir kupinas lietuviškas metropolis.

Bet gal tulas dadurs: "ir karčiamų"! Ne, broluži, ant šito tai jau suklydai. Tų nabagėlių, tai jau beveik kaip ir nelikę. Tiesa, stugso kur ne kur dar tula kryžkelio kertėje, bet kas iš to? Langai apmusoję, durys užrakintos. Kita dar ir prohibicijos "palaiminimo maldele" savo nelaimingos įeigos duris "pasipuošus"... Žodžiu—visa tai tyra tik praeities atsitikimų fragmentai, buvusių "linksmų dienelių relikvijos"!

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Šis-tas apie Texas valstiją.

Texas valstija yra labai didelē, savo plotu užima 265,000 keturkampių mylių, ir tokiu budu lyginosi Vokietijos imperijai prieš didę karę, kada buvo savo cielybėje. Apart savo didumo ji yra labai turtinga mineralais. Gyventojų ji sulyg savo didumo visgi turi nedaug, tik penkis milijonus, kuomet tokio paties ploto Vokietijos imperijoje prieš karę žmonių gyveno 70 milijonų.

Texas valstijos gyventojai tarpe savęs kalba apie valstijos išaugimą į valstybę ir jos išsiplėtojimą iki Panamos kanalui, šiaurėje iki Kanadai, vakaruose iki Ramiojo ir rytuose iki Banguojančio vandenyno.

Turtingi sluogsniai mineralų.

Teksas valstijoje yra dideli plotai anglio, geležinės rudos, ir neseniai atrasta didžiausi sluogsniai patašo. Amerrillo aplinkėse yra daugybē naturališkojo gazo, kuris netrukus ten sukurs įvairias pramonės šakas. Praėjusiuose metuose Texas valstija savo naftos produkcija pralenkē Oklahomos valstiją, gi aliejaus laukų turtingumu stovi pirmoje vietoje visoje šalyje.

Dabartiniais laikais Texas valstija produkuoja naftos po 500,000 bačkų kasdien. Bet tai dar ne visas valstijos turtas. Ši valstija užima pirmą vietą pasaulyje laukais bovelnos auginimo, kurios kasmet surenkama po keturis milijonus pundų. Už aliejų metinės produkcijos gaunama 150 milijonų doliarių, vienok šitos įeigos sudaro tik ketvirtą dalį sumos, kuri gaunama už bovelną.

Žemē Texas valstijoje yra labai derlinga. Prie to daug pasitarnauja šiltas klimatas, kuris leidžia augint daugybę gyvulių ir paukščių. Visoje valstijoje bankos verčiasi tik vienų ukininkų pinigais ir už tuos superka daugybes abligų rytinēse valstijose. Abelnai, centralinių ir rytinių valstijų industrija pasilaiko didžiumoje tik Texas valsitijos bankų pinigais, kurių ukininkai ten turi beveik perpilnai.

Žmonių gyvenimas tyruose.

Gražiausia valstijos dalis yra vakarinē dalis, nuo Fort Worth į vakarus. Nuo šio miesto dar yra 500 mylių iki Meksikos rubežiui. Šitame plote yra ruošiama laukai bovelnos auginimui. Per 200 mylių nuo Fort Worth, į pietvakarius, žemē yra augšta ir sausas klimatas, kuriame ikišiol negalėjo dar apsigyvent bovelną naikinanti vabzdžiai, angliškai vadinami "boll weevell". Reiškia, kuomet kitose valstijos dalyse šitie vabzdžiai gali gadint ir naikint augančią bovelną, pietvakarinēje dalyje ukininkai galibut tikrais, jog dēl vabzdžių neturēs jokių nuostolių. Šitoje teritorijoje žemę jau apgyvenę žmonēs, kurie atkeliavo iš Tennessee, ir vakarinēs dalies Texas valstijų, ir ruošia dabar dirvą bovelnos auginimui; bovelna čia galima valyt du kartu metuose.

Pietvakarinē valstijos dalis, kurioje negali apsigyvent vabzdžiai "ball weevill", vadinasi Stalked Plains lygumos. Čia gyvena vien vadinami amerikonai ir čiagimiai ateiviai; kitokios kilmēs ir rasos žmonēs yra persekiojami ir apsigyvent neprileidžiami.

Kaikas pietvakarinę Texas dalį skaitē tyrais. Bet praktikoje yra kitaip, nes į mažą teritorijos miestelį Lubbock, turinti tik 5000 gyventojų, automobilių išsiųsta 37 vagonai tik vienu mēnesiu. Tas parodo, jog tuose "tyruose" gyvena daugybē ukininkų.

O, tu nelemtoji likimo ironija! Ir ko tu neperkeiti, ir ką tu nepadarai! Pavyzdžiui kad ir čia, toj numylētoj Graičuno "širdyje", tame Bridgeporte! budavo tik užia, tik klega, iki pat ankstyvųjų gaidelių. Pianai groja, šeimyninkas moja, o jau puošnioji poniutē, "drąsumēlio" pilna, su "kostumieriais" po "bar rumelį" šoka, linksmai skrajoja....

Bet dabar? Et, tik ranka numot! Dabar jau viskas kitaip virto. Visur tyla; tik automobilis prašvilps, tik tramvajus pratratēs—sukeldamas dulkes, sudrebindamas Bridgeporto ant dumblynēs (raisto—pasak Upton Sinclair) sustatytus "palocius" ir vēl tyla. Papųs pietvakarių vējalis ir... pakvimpa, pakvimpa Stock Yardų "aromatas"... Piliečiai susigriebę už nosių, bēga kur nors į restorantą ar kur kitur.

Bet bala čia jų, tų karčiamų ir reikalauja? Diplomuotiems "diplomatams" atsako klasikos vietovēs—vaistinēs, o šiaip "mužikijai"—pakanka ir "kendžių štorelių", bei šiaip sau užeigēlių, kur "samagonkos" ir "byro" netruksta.

Ar katē mato tamsumoje?

Mokslininkai laikosi nuomonēs tokios, jog katēs tamsoje nemato taip gerai kaip mums išrodo, ir tokia nuomonē išrodytų priešinga didžiumos žmonių opinijai; mokslininkai sako, jog katēs gerai mato tik vidutiniškoje tamsumoje, gi abelnoje tamsumoje jos visai nemato. Matymo ir nematymo galē paeina nuo didumo akies lēlēs. Visi žonome, jog iš dienos šviesos įēję į tamsų kambarį, nuokart nematome nieko, dēl staigos permainos; tai dedasi todēl, kad šviesoje akies lēlē susitraukia, tad įējus į tamsų kambarį negalime nieko matyt per valandēlę, kol lēlē prasiskečia savo plotin. Katēs akių lēlēs prasiskečia daugiau negu pas žmogų,todēl katēs ir gali daugiau negu žmogus matyt. Tamsokame kambaryje šviesos yra nedaug, gi abelnai tamsiame, šviesos visai nēra, ir todēl, nēsant šviesos, katē matyt negali, ir nemato. Kas mano, jog katē tamsoje mato, tas manydamas taip, klysta.

Vilius Roentgen.

Roentgen'o vardas pasaulyje yra garsus, nes jis išrado nepaprastą žiburį, kuris šiadien vartojamas visame mokslo pasaulyje, daugiausia hirurgijoje; su to žiburio pagelba daktaras permato kas yra gyvuno kune. New Yorko muitininkai Roentgeno žiburį panaudoja prie kratų, kuomet krečiama ateiviai, kad suradus paslēptas brangenybes, kurios stengiamasi įgabent be muito apmokējimo. Bet gana apie tai.

Wnerzburgo universiteto priešakyje stovi toblyčia su šiokiu užrašu: "Šituose namuose Vilius Konradas Roentgen 1899 metuose išrado žiburį, kuris pavadintas jo vardu".

Roentgen gimē 1843 m. Lennep'e, Bavarijoje. 1895 m. buvo fizikos profesorium Wnerzburgo universitete ir tyrinējo elektros veikimą atmosferoje, ką jau pirmiau buvo pradēję kiti mokslininkai kaip Crookes, Faraday, Hittorf ir kiti profesoriai. Ypatingai jam rupējo katadališki spinduliai, kurie tveriasi taip vadinamose Geislerio rynose.

Daug ko patyrē apie tous spindulius jau pirmiau, mokslininkas Leonard. Nuveikē ir daug jis patyrē, ir mažai darbo reikējo, idant Roentgeną pralenkus, bet tik Roentgenui pasisekē patirt, jog visur, kur katadališki spinduliai susiduria su oru, tveria naujus, visai nuo savęs atskirus spindulius. Šitie nauji spinduliai atrado pritaikymą mediškoje diagnozoje ir tulose tehniškose srityse.

Naujai atrasti spinduliai, kuriuos tyrinējo Lanc, Friedrich ir Knipping — Roentgeno yra aprašyti jo paties veikaluose 1895 ir 1896 m., yra taip stebētini, jog, sulyg Roentgeno teorijos, negalimi permainyt, nēgi pakeist kuom nors kitu. Tie spinduliai, patarus Koelikerui, pavadinta vardu paties jų išradējo Roentgeno.

Roentgeno spinduliai, kurie leido ant photografijos stiklo pamatyt žmogaus kaulus, per kuno mēsas, buvo tikra mokslo revoliucija. Tie spinduliai, arba Roentgeno žiburys, davē hirurgijai galę aiškiai pažint anatomiškas atmainas, kokios randasi širdies, plaučių, pilvo, puslēs ir kitų kuno vidurinių dalių ligas. Toliaus jie pritaikyta permatymui atmainų kauluose, padarē galimu sujieškot žmogaus organizme svetimus kunus, kaip kulka, šuvių skeveldros žaizdose, ir tam panašiai. Ir ačiu šitam Roentgeno išradimui, laike pasaulinēs karēs, daugybei mirtinai sužeistų kareivių karēs laukuose, išgelbēta gyvybē.

Apart viso to, kas augščiau pasakyta, vēliausiuose laikuose Roentgeno žiburio spinduliai hirurgijos tapo pritaikyti gydymui odos ir kraujo ligų. Ateityje, tikimasi, jie duosis pritaikyt daugybei dar ikišiol nepermatomų, naujų dalykų. Šis žiburys daug pasitarnavo mineralogijoje, tyrinējant kietus, akimis nepermatomus kunus.

Roentgeno išradimas pasaulyje išsiplatino nepaprastu greitumu. Išradējas tuomi pasistatē sau amžiną, niekeno nesugriaujamą paminklą, tvirtesnį ir ištvermingesnį negu senovēs karalių piramidos. Roentgenas mirē sulaukęs 74 metų amžiaus. Sulyg jo noro, jo kunas sudegintas Monahiumo krematorijoje.

Nauji naminiai gyvuliai.

Žmonēms dauginantis ir dēl įvairių priežasčių jų maistui gyvuliams mažējant, neseniai atsirado nauji gyvuliai, Reniferais vadinami. Šitie gyvuliai gyvena Alaskoje, daugiausia jų yra Nome aplinkēse. Pačiame Nome įrengta jų pjovyklos ir iš ten kasmetai išsiunčiama po šimtą tukstančių svarų Refinerų mēsos į Ramiojo vandenyno pakraščių miestus. Refinerų mēsa šiadien jau valgoma viešbučiuose ir restoranuose Seatle, Washingtone ir Portlande.

Šiaurēs gyventojams, gyvenantiems arčiau žemgalio, pradējo grēst badas, kadangi dēl įvairių epidemijų ir nepatogaus klimato, nesidavē užveist naminius gyvulius, kuriuos butų galima ten augint mēsai. Valdžia, užbēgimui tokiam pavojui, iš Sibyro pargabeno 1210 Refinerų į Alaską, 1892 metuose. Pirmieji bandymai nenusisekē. Antras transportas Refinerų pargabenta iš Leponijos, su tuom ir tam tikrą skaitlių leponų, kurie pažįsta Refinerų gyvenimą. 1910 metuose Alaskoje buvo jau 22,000 Refinerų, gi iki 1920 m. jų skaitlius priaugo iki 92,000, už dviejų metų jų priskaityta jau 216,000, kurie apskaityta vertēje penkių milijonų doliarių. Tokiu budu per 30 metų Alaskoje užveista nauji naminiai gyvuliai ir tuomi gyventojai apsaugota nuo bado.

Agrikulturos mokyklose Anchorage (Alaskoje), kurioje mokinama eskimosus Refinerų auginimo, persitikrinta, jog karvē-refinerē paliauja žindžiusi savo veršį,ir jį pameta,kaip tik jį dasilyti žmogus nuoga ranka. Todēl visiems darbininkams, dirbantiems prie Refinerų, yra prisakyta dēvēt pirštines, padirbtas iš Refinerų kailių, laikas nuo laiko hemijomis plaujamas.

Abelnai Refinerai pripranta prie žmogaus ir elgiasi kaip ir visi paprasti mųsų naminiai gyvuliai, tik negalima karves atpratint nuo prigimto instinkto—pametimas veršio, žmogui dasilytējus jį nuoga ranka.

* * *

Kas trečią diena Chicagoj vienas žmogus žuva nuo revolverio šuvio, tyčia ar netyčia paleisto. New Yorke žmonių yra dukart daugiau negu Chicagoj, bet New Yorke nuo šuvių žmonių žuva žymiai mažiau.

Kodēl Taip?

Buvo drēgnas žiemos vakaras. Sniegas, lyg plunksnos pabertos iš priegalvio, krito pamažēli ant apsirasojusių medžių, apdengdamas juos baltuoju rubu, kuris čia pat negalēdamas išsilaikyt, šmotais puolē žemyn.

Sostinēs gatvēs atrodē tikra "mirusiųjų sala". Žmonių visai nesimatē. Tik retkarčiai praeis ar vienon, ar kiton pusēn susitraukęs koks žmogelis, ir vēl tylu, niauku...

Švyturiai, aplipinti drēgnuoju sniegu skleidē mirštančiają silpną šviesą, kurios spinduliai nyko sodo gilumoje.

Suoleliai, ant kurių čia prieš keliatą mēnesių sēdējo tukstančiai žmonių, visi apsnigti, stovējo tyliai abišaliai ilgosios alējos, kurioje irgi vasaros metu vaikščiodavo įvairaus luomo žmonēs. Kokių čionai neapsilankyta žmonių?... Ir augštos kilmēs ponų, ir pasiputusių žvaigždžiuotų valdinnkų, ir šilkuose paskendusių damų, ir pagaliaus surumbējusiais veidais, juodomis rankomis, paprastųjų darbininkų, kurie buriais vaikščiojo ir krētē praeinančioms panelēms visokius juokus. Nepritrukdavo šiose sodo alējose ir skurdo surakintų pavargēlių. Daugybē jų, vos gyvi ir pusnuogiai pridengę savo kuną, eidami nuo vieno prie kito sēdinčiųjų, tiesē išdžiuvusią ranką ir prašē išmaldos. Gavę keliatą markių, nusilenkdavo žemai ir dēkodami širdies gilumoje už suteiktą pasigailējimą, slinkdavo tarytum ne žmonēs, tik žmogaus pavidalas, prie kitos ypatos ir gailestingai žiurēdamas į akis, laukē išmaldos, o lupos kalbējo ką tai nepaprasto. Ne vienas auksiniuose akiniuose, su blizgančiu grandinēliu, rukydamas cigarą, pažvelgadvo skersomis į apiplyšusį elgētą, sutraukdavo antakius ir užsigrįžęs nenorējo nē matyt šių skarmaliuočių. Nesulaukęs išmaldos, sukeikdavo širdies gilumoje elgēta, negailestingą "poną" ir vēl eidavo toliau.

Ir ilgai dar girdējosi šiame "linksmybių" sode klegēsis ir juokavimai. Dažnai jau budavo nusileidusi saulē, ir šiltas rukas apdengdavo visą gamtą, o čionai dar vis galima buvo šen-ten matyt laimingą porelę, kuri nē keno nepersekiojama, ramiai džiaugēsi meilēs vaisiais....

Dabargi, šis sodas visai tuščias. Nēra žmonių, nesigirdi jų balsų; visur tylu, ramu, tik sniegas krisdamas judina medžių šakeles, nuo kurių pakila liudnas ir silpnas šlamēsys, ir neilgai trukus dingsta kur tai toli, toli, už Pilies kalno, susimaišęs oro bangose.

Buvo pats vidunaktis. Išējęs iš teatro skubinausi namon. Sniegas drebia be jokios atodairos.

—Tfu, kad tu prasmegtum. Tai begēdis, tiesiog į veidą ir krinta be jokios gēdos.

Nenorēdamas eit slidžiuoju šaligatviu, leidausi tiesiog palei Katedrą, sodu. Perējau kairiuoju šonu katedros ir atsiduriau pačiame sodo viduryje, kame kripiuojasi visos jame esančios elējos. Baugu... Nēkur nesimato nē vieno žmogaus, vien tik medžiai paniurę, nuolatiniai sodo gyventojai lieja graudžias nuo sniego ašaras.

Šaltis perbēgo per visą kuną... Širdis pradējo nerimt, ēmē smarkiau plakt, lyg nujausdamas ką tai nepaprasto... Stengiuosi but ramus, apie nieką negalvot, bet veltui. Sustojau ir klausausi. Niekur nē balselio, tik kur tai toli, toje pusēje, kur man reikia eit, girdisi lengvi žingsniai.

Einu, o galvoje slenka viena mintis po kitos, ir tokios baisios, kad net šiurpu darosi. Žiuriu į sniegu miglojantį ruką ir aiškiai matau skubiai einantį prieš mane žmogų. Ir kodēl mano širdis taip nerimsta, kodēl pasidarē man baugu?.. Nejaugi jinai nujaučia besiartinančią nelaimę. Bet kogi bijot, kas mane gali užkliudyt?.. Juk aš vos paprastas vargo žmogelis, kuriam dažnai atsitinka turēt reikalą su trukumu kąsnio duonos. Tat, kasgi mane gali liest?.. Štai jau vos keliatas žingsnių skiria mane nuo baisiojo žmogaus. Bet... dēl Dievo!...,

Aiškiausiai matau dailią jaunos mergaitēs figurą.... Ir širdis iš baimēs visai sustingo...

Susigretinome...

Norējau šale ją pralenkt ir eit toliau. bet jinai pažvelgē man į akis, ir aš likau lyg stabo ištiktas. Sustojau ir aš... Bet ko?... Kas per priežastis?...

Veidą išmušē šaltas prakaitas, o viskunas ēmē drebēt.

—Kur taip, tamista, skubini?—pasigirsta švelnųs mergaitēs žodžiai, nuo kurių man pasidarē dar baisiau.

Valandēlę tylējau ir nežinojau ką turiu atsakyt.

—Ir koks šiadien vakaras šaunus, tiesiog žavēte žavēja nuvargusią žmogaus sielą—tęsē toliau, žiurēdama man į akis drąsioji mergaitē.

"Dieve, pamaniau, juk tai jinai yra viena tų, kurios pamynę pasaulio purvuose savo jaunas dienas, pasiduoda likimui"....

—Kodēl tamista toks nedrąsus?...

—Bet pasakyk, tamista, ko nuo manęs nori? — paklausiau, nors pats pasiruošęs kuogreičiausiai sprukt iš šių žabangų.

—Ištiesų, man labai malonu yra sutikt šitame sode, tokį gerą žmogų, kaip tamista ir aš jaučiuosi laiminga, kad galiu su tamista kalbētis.—Jinai prisiartino prie manęs ir įsmeigē akių žvilgsnį į mano veidą. Jaučiau, jog dabar neišspruksiu iš jos gudria sutaisytų pinklių. Bet ar galima pavadint "pinklēmis"?....

Sąžinē verkē ir reikalavo kuogreičiausiai bēgt ir palikt ją vieną šiame liudname sode, bet širdis ir žmoniški jausmai troško prie jos prisiartint, ją pažint, pažint jos gyvenimą, kovą už buvį, ir pažinus tą viską paskelbt prakeiktam pasauliui žut-butina kovą, už neteisingumą, kam vieni viso kopertekę, naudojasi gyvenimo smagumais, varto didžiausius turtus, kiti gi, kad nepasidavus juodai bado šmēklai, klaidžioja lyg šešēliai ir prašo išmaldos, o dar kiti priversti yra atiduot už duonos kąsnį brangiausią jaunystēs dovaną—dorą, ir už ją maitintis....

—Kodēl tamista čia taip vēlu vakaru esi viena?—paklausiau jos, norēdamas kuogreičiausiai nusikratyt.

—Kodēl esu viena?.. Kodēl tamista su laikiau?... Tą pats žinai—atsakē mergaitē ir prisiglaudē prie manęs.

Paēmē mane už rankos ir mudu ējome gilyn sodo. Jaučiau, jog šale manęs eina jaunystēs žiedas, kuris... dēja, jau pakąstas žiaurios ir negailestingos šalnos, ir jis nēkuomet nepražis.

—Kur tamista gyveni, ir ar vienas—girdisi tylųs ir švelnųs jos žodžiai, kuriuose skamba koks tai nepaprastas baisumas.

—Gyvenu nuo čionai labai toli, ir ne vienas, bet su draugais—atsakiau galop įsidrąsinęs jai.

Valandēlę tylējo. Tuom tarpu išējome iš sodo.

—Kaip gaila—atsiduso jinai iš širdies gilumos ir nebaigusi žodžio, nutilo.

—Bet atmink, tamista—pradējau kalbēt, jog aš nekaltas, jog dar mano siela tyra, sąžinē rami, jausmai šventi, dar mano širdyje žydi doros žiedai, kurie užvis yra brangiausi, tad jų ir neliesk, nedaryk manęs nevertu gyvent šiame pasaulyje...

Jinai paleido mano ranką ir atsistojo prieš mane.

—Sakaisi esi nekaltas, skaistus, bijai but nevertu gyvent pasaulyje, tad ir buk tokiu, kokiu esi dabar...

Jinai apkabino savo švelniomis rankomis mano kaklą ir prisispaudē prie širdies. Aiškiai jaučiau jos švelnumą, mačiau pilnas gailēsčio akis, ir dvi stambias ašaras, kurios riedējo per veidą.

—Tamista doras—kalbējo jinai nepaleisdama manęs iš savo glēbio—gali laisvas ir doras keliaut, bet... aš... mano tos auksos dienos, dienos angielo, dienos nekaltybēs, seniai jau dingo, bus jau tuojaus metai, kaip jas praradau, gelbēdamasi nuo baisaus bado.....

Nedaviau jai baigt jos skundo, bet išēmęs paskutinius, kiek tik turējau, pinigus, atidaviau jai, ir pats leidausi namon.

Galvoje užē baisiausios mintys. Tik dabar rodosi pajutau, koks tai viešpatauja pasaulyje neteisingumas, koki tai baisųs žmonēs, koki jie žiaurųs. Kadagi, kada įvyks pasaulyje teisybē, kada visi bus lygųs žmonēs, kada išnyks vargšai ir beturčiai, kada jie galēs žmoniškai gyvent? Kada perstos skriaudę galingi silpnuosius, kada pagalios ateis tas laikas, kada kiekvienas galēs pasakyt: "Esu žmogus, kaip visi, tat ir reikalauju sau žmogaus tiesų". O! Daug nutekēs Nemunų vandens, kol tai įvyks pasaulyje.

Nežinomas.

J. Naruševičius.

PO APGARSINIMUI.

Vieno veiksmo Farsas.

SCENA 11.

Lėkštys ir Laigonas.

LĖKŠTYS (pamatęs Laigoną): Vytautai, ar tai tu?
LAIGONAS: Sakyk, meldžiamasis, ką tu darai?
LĖKŠTYS: Ne, tu man pasakyk, ką tu darai? Kokį tu man lekojų atsiuntei.
LAIGONAS: Dalykas ne lekojuje!
LĖKŠTYS: Ne, žinoma, kad lekojuje! Jis batų valyt nemoka!
LAIGONAS: Ką tu čia man niekus tauziji?
LĖKŠTYS: Ne, čia ne niekai! Visas dalykas batuose slepiasi. Gerai nuvalyti—tvarkus žmogus, blogai...
LAIGONAS: Na, gerai. Tu man pasakyk, ką tu darai?
LĖKŠTYS: Dabartinėj valandoj, kaip matai, nieko neveikiu.
LAIGONAS: Tu, Vinculi, gal nesveiko proto?
LĖKŠTYS: Jeigu iš mųs vienas yra nesveiko proto, tai juom greičiau tu busi!... Man reikalingas lekojus, o tu atsiuntei tarną prie išvažiavimų! Na, sakyk, kokiam galui man reikalingas vežėjas? Aš arklių nelaikau.
LAIGONAS: Eik po velnių su savo lekojum! Aš atėjau pasikalbėt apie reikalą, o tu čia man niekus pasakoji! Aš tavęs klausiu, kaip tu pasielgiai su Antanuku?
LĖKŠTYS: Su Antanuku? Nieko... labai meiliai priėmiau... Mudu su juom užkandome... Matai?
LAIGONAS: Tai kas iš judviejų kvailys! Tu ar Antanas?
LĖKŠTYS: Jau aš nežinau!...
LAIGONAS: Jis man už ką tai dėkavoja... už ką? klausiu. Ugi, sako, jusų prietelius Lėkštys yra stačiokas ir storžievis! Kaip-gi taip? O taip, sako, su gerais žmonėmis nemoka apsieit!"
LĖKŠTYS (mosuodamas rankomis): Ką tu kalbi!... Aš su juom buvau labai mandagus: atsiminę senovę, net išsigėrėme bruderšafto! Ot, ant tavęs jis man nusiskundė, kad priekabių jieškai ir girtuokliauji.
LAIGONAS: Aš?
LĖKŠTYS: Na, žinoma, tu, jeigu jis apie tave kalba!
LAIGONAS: Juk tu žinai, kad degtinės aš nė į burną neimu! Velnias žino, nieko nesuprantu! Jis atėjo pas mane baisiai nepatenkintas...
LĖKŠTYS: Kaip jis pas tave atėjo! Juk jis pas mane.. Jam žmona butą rodo ir Petrutė su juom.
LAIGONAS: Žmogeli, žegnokis! Jau tu visai iš kalbos nukrypai... Antanas sėdi mano namuose.
LĖKŠTYS: Negali but jis pas tave, jis čion!
LAIGONAS: Tfiu, kad tu prasmegtum! Velniai žino kas čia darosi! Nejaugi mano Antanukas pusiau plyšo, ką? Ir pas mane, ir pas tave sėdi?
LĖKŠTYS: Ko jam plyšt, kad jis čia.

SCENA 12.

Tie patys ir Petrutė.

PETRUTĖ: Labas, ponas Laigonas! Tėveli, kam-gi jus man pamelavote? Čia ne Antanas Urbaitis.
LĖKŠTYS: Kaip ne Antanas Urbaitis?!
LAIGONAS: Na, matai!... Antanas dar vėliaus pas tave užeis.
LĖKŠTYS: O kasgi šis?
PETRUTĖ: Jau aš nežinau! Tai Dievas žino kas! Kalba, tauzija visokius niekus.
LĖKŠTYS: Negalimas daiktas!...
LAIGONAS: Juk aš tau lietuviškai aiškinau, kad Antanas namie, pas mane.
LĖKŠTYS: Tai kas-gi šis? Labai šaunas, jaunas vaikinas ir batai gerai nuvalyti. Ir, pagalios, Petrute, jis su tavim pažintyje dar nuo gimnazijos laikų.
PETRUTĖ: Pas mus tokių į gimnaziją neleidžiama!
LĖKŠTYS: Kaip neleidžiama? Jis man pats prisipažino, kad su tavim draugavęs!...
PETRUTĖ: Ar šis? Ne, tėveli, jųs, tėveli, blogos apie mane nuomonės, jeigu manote, kad aš su tokiu kvailiu sueičiau į draugystę!...
LAIGONAS: Tu atrodai, Vincuk, it proto netekęs. Ką tu priėmei vietoj mano Antano?
LĖKŠTYS: Velnias žino, kas čia darosi!

SCENA 13.

Tie patys ir Ona, vedina po ranka su Antanu.

ONA: Tai jųs sakote, reikia žibalo? Aptaškyt?
ANTANAS: Butinai...
LĖKŠTYS (Laigonui): Nagi, žiurėk! Argi čia ne tavo giminaitis?
LAIGONAS: Ha-ha-ha! Ne, brol, klysti, aš tokio giminaičio nėkuomet neturėjau!
LĖKŠTYS: Kaip neturėjai?... Tai kasgi jis?
LAIGONAS: Tai lekojus, Antanas, kurį aš tau žadėjau atsiųst.
ONA: Lekojus?!
ANTANAS: Tikrai taip, poniute!
LĖKŠTYS: Ak, kad tave velniai! o aš su juom bruderšaftą gėriau!...
VISI: Bruderšaftą?! Ha-ha-ha!...
LĖKŠTYS: Maža to, jis mane dar iškoliojo, gyvuliu pavadinęs...
ONA: Ir gerai tau! Taip ir reikia!
LĖKŠTYS: Ne, aš šito taip nepaliksiu! (Antanui). Tuojaus imk atgal savo žodžius!
ANTANAS: Ką malonėjote?
LĖKŠTYS: Paimk sau gyvulį, o ne, tai bus blogai! Imi ar ne?
ANTANAS: Kodėlgi neimt? Duokite.
LĖKŠTYS: E, koks apsirikimas!...
PETRUTĖ: Še tau ir gana! Juk jųs, tėveli, turbut Antaną Urbaitį priėmėt kaipo lekoją?
LAIGONAS: Žinoma... Jis apsiriko!
LĖKŠTYS: Kaipgi išdrįsai sakyt, kad draugaudavęs su mano duktere?
ANTANAS: Aš jum buvau sakęs, kad esant vakarėlyje aš jai paduodavau arbatos, o ne...
LĖKŠTYS: Tylėk! (Laigonui). Ir štai tvirtina, kad tu pradėjęs girtuokliaut!..
ANTANAS: Ne, tai aš apie savo dėdę, Mikų Joną kalbėjau, o ne apie juos...
LĖKŠTYS: Kodėl-gi tu iškarto nepasakiai, kad esi lekojus?
ANTANAS: Tai, kad jųs man, ponuli, nė žodžio nedavėt ištart. Tai vaišės, tai cigarai, tai apie dėdę klausėte...
LĖKŠTYS: Labai čia man reikalingas tavo dėdė! Žinokis tu su juom!

SCENA 14.

Tie patys ir Urbaitis.

URBAITIS: Dovanokite man, kad aš antru kartu išdrįsau pas jus atsilankyt, bet...
LAIGONAS: Ve tau, mano giminaitis.
LĖKŠTYS: Ak! Dėl Dievo meilės, dovanokite, kad aš jus taip blogai priėmiau... bet ir tamista truputį kaltas...
LAIGONAS: Na, gerai... Kame gi jo kaltė?
LĖKŠTYS: Atėjo fraku apsivilkęs, o aš laukiu lekojaus, na... na ir apsirikau... dėlto, kad žinote... jųs labai panašus...
URBAITIS (juokdamasis): Į lekoją?
PETRUTĖ: Jųs, tėveli, labai apsirikote!
ONA: Jau tu, tėvai, tai visuomet pasielgi ne taip, kaip kiti žmonės...
LĖKŠTYS: Dovanokite jųs man, šiadien tamistai pas mus visai nesisekė.
LAIGONAS: O štai, gal Dievas duos ir pasiseks. Na, Antanuk, sakyk ką norėjai prašyt.
URBAITIS: Aš šiadien išryto buvau užėjęs pas tamistą, idant, pirma, atnaujint musų pirmutinę pažintį, o antra, idant turėt garbę prašyt rankos jusų dukrelės....
LĖKŠTYS: Ar girdi, Petrute? Mudu su motina, nors ir turime valią, bet tau neprištarausime... Na, ką pasakysi, Petrute? Juk tai nuo tavo valios priguli...
PETRUTĖ: Aš, tėveli, sutinku...
LĖKŠTYS: Na, tai kuogeriausia!...
ONA: Palaimink jus, Viešpatie, ir atsiųsk laimę ir sutikimą!...
PETRUTĖ: Tėveli!... Mamyte!...
ONA: Oi, kaip aš džiaugiuosi dėl tavo laimės, Petrute kad nė išreikšt negaliu!
LAIGONAS: Tai senas apsirikėlis!...
LĖKŠTYS: O dabar tegul Antanas dėl užmezgimo artimesnės pažinties, atneša vyno.
ANTANAS: Klausau, tuojaus atnešiu (išeina).
LĖKŠTYS: Vis buvau bemanąs įkurtuves surengt, tai ir vyno nusiprkau, o dabar jis kaip sykis reikalingas sugertuvėms!
PETRUTĖ: Ot, tėveli, ne pagal jusų nuomonę išėjo: lekojaus batai geriau nuvalyti, o tvarkus žmogus ne jis tik....
LĖKŠTYS: Na, dabar ne tame dalykas! Ar tu negirdėjai mano poemos?
ONA: Na ir vėl apie pušį! Ir kaip tau, atleisk Viešpatie, neįsipyksta?
LĖKŠTYS: Aš jai daviau antgalvį: "Piktoji uola!"
LAIGONAS: Vėliaus perskaitysi, dar suspėsi...
Lėkštys: Na, visvien! Užtad jų vestuvėms, pamatysite kokias aš eiles parašysiu!
ONA: E, tėvai, paliauk tu su savo eilėmis!...
LĖKŠTYS: Klausyk, man įkvėpimas atėjo!

"Nušvito žemė ir dangus
"Nuo skaisčių meilės spindulių...
"Laimingas dvasioje jaučiuos,
"Kad pasilinksminę galiu!...

ANTANAS (paduodamas vyno butelį): Meldžiu—viskas išpildyta!
VISI: Ha-ha-ha! (stiklelais skambina ir geria).

(Uždanga nusileidžia)

——Galas——

Mokolai, 1923—III—19.

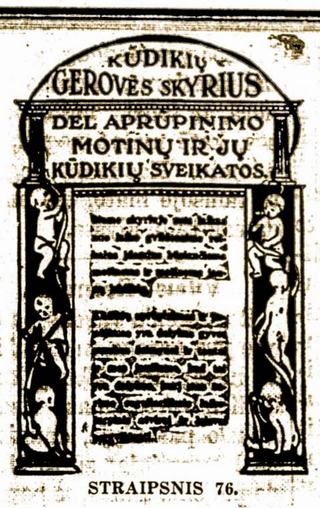

STRAIPSNIS 76.

Žaidimas.

Su kudikiu dažnai yra perdaug žaidžiama ir nuo to jie tampa nervingi ir neramus. Jaunas kudikis reikalauja daug pailsio ir ramumo. Nors smagu yra jį matyt klykint ir šypsantis kada kuteni ar mėtai, bet atsiliepimas yra blogas ir gali jį padaryt nuvargusiu ir piktu vėliaus.

Kudikio supimas, kratymas karietukės, glaudimas įpratina jį to visados laukt. Suprantama, kad visi kudikiai turi but šiek tiek "leliojami." Išbudus reikia jį paimt ant rankų ir palaikyt tai vienaip, tai kitaip, kad vieni muskulai neįvargtų perdaug. Motina sunaudoja daug nervų energijos "pridabojant" kudikį, todel reikia jį įpratint iš jaunystės mislyt, kad yra kas nors daugiau ant šio pasaulio nei jis vienas. Kudikis, su kuriuo perdaug lepinimų dasileidžiama vėliau karčiai apsivilsta paskui kada patiria, kad mėnulio negali už tik paprašęs gaut.

Žaislai

Malevoti, plaukuoti ir gauruoti žaislai nėra saugųs, kadangi kudikis dažnai viską deda burnon. Jo žaislai turi but plaujami, be aštrių kampų. Mažyčiai žaislai, kuriuos galima butų praryt nereikia duot.

Šioje mekaniško tobulumo gadynėje nėra galo žaislų įvairybei. Paprastas kudikis turi jų tiek daug; kad jo domė išmėtoma. Jis bus geriau patenkintas, jei gaus tik vieną, ar dvi del žaidimo, ir tokie paprasti virtuvės dalykai, kaip drapanų gnybtukai, mediniai šaukštai, arba karoliai iš špulių, teip pat jam bus malonųs. Žaisuls reikia dažnai nuplaut, kadangi jie susipurvina, o kudikis juos kiša burnon.

Jusų kudikis tinkamai tarps ir augs nuolatos didyn bei stipryn jei duosi jam geriausios priežiuros ir geriausį maistą. Vikrią ir stiprią sveikatą gavo tukstančiai vaikų, kuriems buvo penima Eagle Pienas, kaip sako jų dėkingos motinos. Šioms motinoms nėra maisto labiau vartojamo su tokiomis geromis pasekmėmis, kaip Eagle Pienas. Saugu sakyt, kad daugiau kudikių laimingai išaugo ant Eagle Pieno negu ant visų kitų dirbtinų pienų sykiu sudėtų.

Neeksperimentuok su savo kudikiu teikiant jam peną, apie kurį abejoji, Borden's Eagle Pienas yra gamtiškas maistas kudikiams, nes jame nėra nieko kito, tik grynas pienas ir grynas cukrus. Nėra jokių abejonių apie jo grynumą, arba jo puikias pasekmes. Gydytojai rekomendavo Eagle Pieną tukstantiems ir tukstantiems nedaaugusių ir menkų kudikių. Eagle Pienas yra lengvai suviršKomas, saugus ir patikėtinas penėt.

Perskaityk atydžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk ateičiai.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu —
PRANAS LEVERIS
Dailydė-staliorius.
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcesteryje.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Męs prisiųsime, ką sakome, atsiųsim jumis išmėginimui visai DYKAI.
Plapao Laboratories,
3059 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

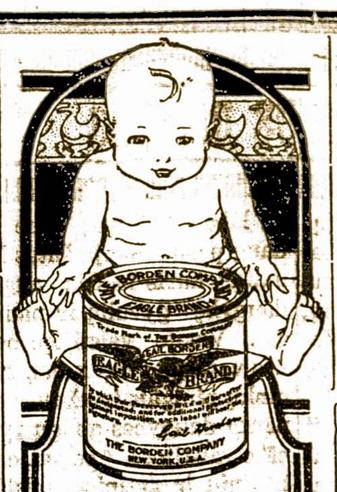

VAIKO sveikata labiausia priklauso nuo maisto kurį jam duodi. Lai nei viena motina nebando eksperimentuoti.

Žindyk savo kūdikį, bet jei del kokių nors priežasčių jūsų pienas išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nėsi tikra.

Borden's Eagle Pienas buvo priimtas kūdikių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pienas neprieinamas. Gydytojai rekomenduoja jį motinoms sunkiausiuose atvėjuose.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėjijimo instrukcijas. Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg. New York

No. 1.

Kaina 35c. aptiekose

Kudikiai mėgsta jį!
Jie net prašo daugiaus!

Bet kuomet jie yra labai jauni ir dar negali kalbėti, tuomet jų akys kalba už juos—tik pastebėkit kaip jie užsidega džiaugsmu, kuomet motina paima bonką

BAMBINO

Reg. S. V. Pat. Biure.

Pastebėkit jų pastangas nurytį šitą skaniausį vidurių paliuosuotoją, kokis tik kuomet nors buvo padarytas. Ir jis yra lengviausis, vienok veikia pasekmingiausiai! Motinos—jūs nežinote to smagumo jausti malonumą, pasitikėjimą ir užsiganėdinimą, jei jūs nenaudojate BAMBINO, kuomet kūdikis pasidaro neramiu, suerzintu, piktu—tai yra tikri šeklai vidurių užkietėjimo. Miegok šiąnakt ramiai, nes su aušančiu rytu kūdikis vėla bus linksmas kai visuomet. BAMBINO atliks savo darbą ir atliks gerai!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Suite 71. Tel. Park 7686.
Dr. Ruth F. Bernot
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main Street,
Worcesteryj,

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas
ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

DR. TESSMER,
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMĄ LIETUVIAMS!
Tel. Park 3310.

JONAS CIVINSKAS
Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:
340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į **LIETUVĄ**
PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

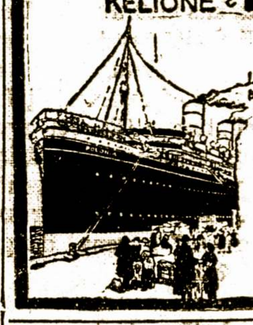

Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiuodami į PILIAVĄ aplenkia lenkų juostą (karidorių)
VISA TREČIA KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS ANT 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ.
S. S. POLONIA..... ..... Liepos 5
S. S. LITUANIA ———— Liepos 16-tą
Trečios Klesos Kainos į:
HAMBURGĄ $103.50 — PILIAVĄ $106.50 —LIEPOJŲ IR KLAIPĖDĄ $107.00
Dėl laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agentų.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖJE
Atlieka Visokius Spaudos Darbus !!!

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!
Parėjo naujų sampelių audeklo dėl žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare
Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

IMPERFECT IN ORIGINAL

V. Paltanavičaitė

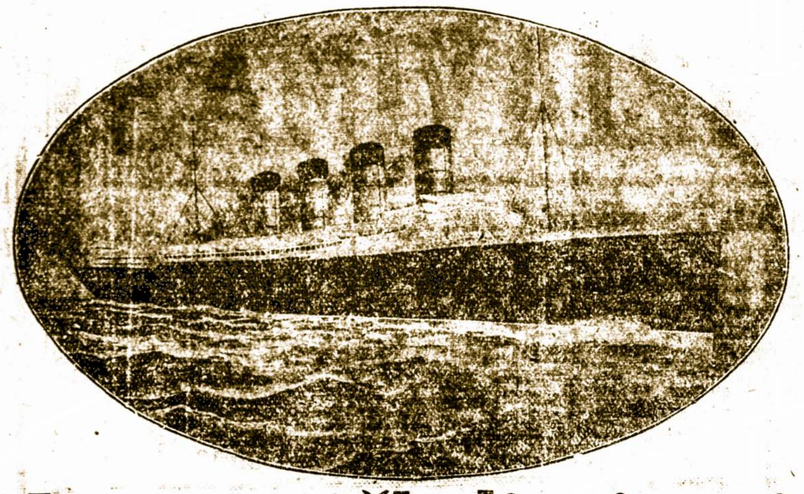

Juzė Rauktytė.

Sudiev. Jau mes iškeliaujam į Lietuvą 12 dieną Birželio.

PASKUI MUS KELIAUS KITAS BURYS BIRŽELIO 19-tą, IR LIEPOS MĖNESYJE IŠKELIAUS DU BURIAI. KURIE MANOTE KELIAUT, RAŠYKITE DABAR Į MUSŲ AGENTURĄ, MES SUTIKSIM JUMIS KAUNE.

M. Paltanavičia 15 Millbury Street Worcester, Mass.

AKYVI PASISKAITYMAI

Izabelės pasipiktinimas.

Parvežus laivams vergus į turgų, karalė Izabelė baisiai tuomi pasipiktino: "Kokią tiesą turi admirolas pardavinėt kam, mano pavaldinius?"

Tuojaus liepė visus paliuosuot ir leist keliaut į savo tėviškę. Tuomkart iš visų Ispanijos pusių Izabelė pradėjo gaut daugybę skundų ant Koliumbo, už jo žiaurumus. Prie to ji eidama gatvėmis matė prie bažnyčių ir Alhambrijos sienų daugybę elgėtų, kurie ją pamatę, pasipiktinimo balsais šukavo Koliumbui paniekos žodžius, kad tas atrado ispanams kapus. Karalė Izabelė ant galo neteko kantrybės, pasiryžo pasiųst netik teisėja, bet ir gubernatorių, kad atimt Koliumbui valdžią, visas tvirtuves, laivus ir visas kariškas reikmenis.

Koliumbo suėmimas.

Tokiu gubernatorium Izabelė paskyrė Franciškų Robadillą, vytį Kalatravos ordeno. Tas dviem laivais nuplaukęs į Ispaniolą, prieplaukoje išvido pastatytas septynias kartuves. Netrukus jis tapo apipiltas daugybe skundų ant Koliumbo, tad nieko nealukęs, net ir ne pasimatęs su Koliumbu, pailepė greitai jį suimt ir dipkomis apkalt ir taip išsiuntė jį į Ispaniją. Su dideliu nusistebėjimu ir pasipiktinimu apie visus žiaurumus sužinojo Izabelė ir Ferdinandas. Tuojaus pasiųsta adjutantas nuimt dipkas ir įteikt dovanų 2000 dukatų, taipgi, kad užprašytų Koliumbą į Granadą. Pasitikimas visgi buvo skaudus. Koliumbas per verksmą ir teisinimąsi iš visų skundų, negalėjo kalbėt; pravirko net ir pati Izabelė. Prižadėjo jam sugražint visas privilegijjas, o Robadillą patraukė atsakomybėn, bet tas kelionėje į Ispaniją, su laivų jurėse, laike audrų, nuskendo, kartu su suimtais sukilėliais.

Vienok vice-karaliaus titulas Koliumbui nebuvo gražintas. Ispaniolos valdžią apėmė Don Nicolas de Ovando, kuris atvykęs su 32 laivais ir 2500 įgulos naujoj kolionijaj įvedė tvarką. Koliumbas likosi admirolo rangoje ir pareikalavo keturių laivų su reikmenomis dviem metam, kad atrast kelią į Hiniją.

Nauja Koliumbo kelionė.

Suruošė jis ir sutvarkė ketvirtą ekspediciją (1502—1504 m.), kuri jam buvo labai nepasekminga. Nuplaukė jis dalį kelio kraštu Panamos jurių, kur sužinojo apie kitą oceaną, atrado auksu turtingą kraštą, bet kolioniją įsteigt negalėjo dėl vietinių gyventojų atkaklaus priešinimosi, ant galo vos pats nepražuvo laike audros, kuri siautė per dešimtį dienų. Su audros nustumtais laivais ant seklumos ties Kuba, praleido septynis mėnesius, tarpe įkirių kandunų, kęsdamas su savo įgula nepriteklius, kol Ovando leido už savo pinigus pasisamdyt laivą. Sirgdamas sugrįžo į Kudikso prieplauką, kur rado marinamą karalę Izabelę. Pas karalių Ferdinandą, pirmiaus per savo sunų, vėliaus ypatiškai prašė gražint jam vice-karaliaus titulą, bet prašymas pasekmių ne davė. Skundėsi, kad jam neišmokama mokesčiai (dešimtinė iš valstybės įeigų ir 8 dalis iš įeigų iš pirklybos). "Tarnavau per dvidešmts metų, ir įeigu turiu taip mažai, kad Kastilijoj nė vienos plytos negalių skaityt savaja — skundėsi Koliumbas. Valgio ir kambario turiu jieškotis pats, tarp gyventojų, ir tankiai nežinau kuom už tai užmokėt". Izabelės dukterį ir žentą pasveikino per savo brolį, kadangi ligos pats buvo apimamas vis labiau ir sirgo vis sunkiau, ir taip sirgdamas numirė (1506 m.). Prieš numirsiant prašė į grabą įdėt savo dipkas, kuriomis buvo apkaltas, kaipo išmėtinėjimą nedėkingumo. Toks išmėtinėjimas iš dalies remiasi ant: vice-karaliaus vieta ir titulas nebutų suteikiamas net ir monarkoms, kurie nemoka valdyt šalį ir globot savo pavaldinius. Bet skriauda jam padaryta ne išmokėjimu pinigų kaipo drasiam jurininkui prižadėtų, kadangi net pats karalius Ferdinandas buvo pripažinęs, kad "jurininkas davė naują pasaulį Kastilijos ir Leonų karalijoms". Sulyg tų laikų tiesų, Koliumbo giminei, iki išgesimo vyriškos lyties ainių, priklausė aristokratų tuomo privilegijos. Ispanai, kurie gyvais budami Koliumbą nekentė, todėl, kad jis buvo svetimtautis, vienok numirus jam, jį guodojo: lavonas iš Sevelli pernešta į Santo Domingo, o 1796 m. pasitraukdami iš ten, pernešė į Havaną, kur ir šiadien ilsisi vietinėje katedroje. Paliepus karaliui Ferdinandui, Seville prie jo grabo tapo prikalta toblyčia su šiokiu užrašu: "A Castilla ya Leon —Nuevo mundo dio Colon (Kastilijos jurininkas, Kastilijos ir Leonų karalijoms davė naują pasaulį)".

—o—

SVEIKATA.

F.L.I.S.

MIKROBAI IR ŽMOGUS.

Kada mikrobai, ar perai, kaip jie paprastai vadinama, randa prielankias aplinkybes ir užtektinai maisto, jie pradeda daugintis, augint šeimynas, faktiškai, dideles šeimynas. Atsitikime ligos, perų produktai šių šeimynų augimo yra labai nuodingi. Kada ligos perai įsigauna į žmogaus kuną, jei aplinkybės geros, jie tuojaus pradeda augt ir jų nuodai pereina į visą kuną.

Visi žino kas atsitinka jei nuodai imami nuolatos karts nuo karto—pavyzdžiui nikotiną, kurį žmogus įgauna rukydamas. Kada mažas vaikas mėgina rukyt, jis tuojaus apserga, bet jei jis tvirtai eina prie tikslo, greitu laiku gali daug surukyt nejausdamas jokių blogų pasekmių. Ir tai yra dėlto, jei kunui duodama užtektinai laiko, jis gali gamint užtektinai priešnuodžio, kuris neutraluoja nuodus, įgautus į kuną, ir stebuklingu gamtos surėdymu, jis netik užtektinai gamina, bet net daugiau negu reikia.

Tas pats pasidaro, kada ligos perai įsigauna į žmogaus kuną ir pradeda gamint savo nuodus. Jei tik mažai nuodų prigaminama ir jei jie nėra labai tvirti, žmogus jaučiasi tik biskį nesveiku ir greitai pasveiksta, nes kunas greitai prigamina užtektinai priešnuodžio neutralizuot nuodus. Bet jei labai daug nuodų arba toksino, kaip jis vadinamas, yra ligos perų kunui perduodama, arba jei tas nuodas yra tvirtas, kartais kunas negali pagamint prieš nuodžio, arba antitoksino užtektinai greitai, ir žmogus sunkiai apserga arba miršta.

1894 metais vienas gamtininkas, tyrinėdamas difterijos perus surado, kad galima padaryt difterijai antitoksiną. Įleidžiant šitą antitoksiną į žmogų, difterija sergantį, difterijos nuodai yra neutralizuojami pirmiau negu nuodai gauna progą kunui ir žmogus gali but išgelbėtas nuo sunkios kovos su ta liga. Kad taip yra, tvirtina faktas, kad pirmiau atradimo antitoksino, vienas iš dviejų žmonių difterija sergančių, mirdavo. Nuo to laiko mirties skaitlius sumažėjo iki vieno iš dešimties, ir šitie butų išgelbėti, jeigu butų spėjama užtektinai greitai gydyt.

Klausimas gali pakilt, jei difterijos antitoksinas yra taip geras vaistas difterijai, kodėl negalima ji duot kiekvienam vaikui, kada jis mažas, kad prašalinus galę kada nors ta liga sirgt? Ant nelaimės antitoksinas il[illegible] nesilaiko. Už poros sa[illegible]čių jis pranyksta. Bet yra išrastas budas, kuriuom manoma bus galima paliuosuot žmones nuo difterijos. Įleidžiant tris dozas trijų sąvaičių tarpe, mišinio, daryto iš difterijos toksino ir antitoksino, vadinamo toksino—antitoksino, arba T. A., kunas yra stimuliuojamas gamint užtektinai priešnuodžio taip, kad žmogus yra apsaugojamas nuo difterijos visam gyvenimui. Kaip daug geriau yra paklausyt tokio persergėjimo, kad išvengus ir apsaugojus vaikus nuo tos sunkios ligos.

Karštligė (thypoid fever) yra kita liga, kurią mokslas išrado galima pergalėt. Jeigu keliauji į miestą, kur vanduo nėra tyras, saugiausias budas yra pareikalaut nuo gydytojo, kad tau duotų antitoksino nuo karštligės. Kiekvienas kareivis laike didžios karės buvo apsaugotas nuo tos ligos. Tokiu budu ta liga buvo kariumenei visai nežinoma.

Raupai, pasiutimas ir žandų užtvėrimas, yra ligos, kurias taip-pat galima antitoksinu prašalint—F.L.I.S.

—o—

Redakcijos atsakymai.

M. Stakėnas. Gavome, labai ačiu. Rodosi, jog bus galima pasinaudot progai pasitaikius.

Berželis svyrunėlis. Eilutes gavome, labai ačiu. Sunaudosime. Nepamirškite mus ir toliau.

J. K. Urbonas. Ačiu, sunaudosim prie progos. Malonėkite rašyt tankiau.

Brolelis-dobilėlis. Feljetoną gavome, ačiu. Vėliaus peržiurėsime ir apie jo vertę paaiškinsime laišku. Rašykite mums tankiau.

M. I. Grudzinskas. Ačiu už atsiųstą iškarpą, bet ja męs nepasinaudosime. Į tokias blevyzgas, dargi žmonių, kurie neturi drasos pasirašyt savo tikrą vardą, paprastai, nekreipiame atydos. Tai butų per didelis pasižeminimas su tokiomis figuromis skaitytis.

Vitkauskas Leonas. Už atsiųstus rankraščius, labai ačiu. Sunaudosime visus, prie pirmos progos. Ne užmirškite mus ir ateityje.

Z. Petryla. Norint "užsidėt štorą" nėra reikalo butinai but piliečiu (bent šiuomkart), tik reikia gaut laidą kaikurinuos produktus pardavinėt.

—o—

KIBIRKŠTELĖS.

Seniaus kunigai ragindavo žmones: "Bukit gatavi ant smerties, ba niekas nežino nė dienos nė adynos kada smertis užpuls". Gi dabar Vincas Intas, vieton to, kalba: "Laikas prisiruošt žiemai." O kas baisiausia, kad toki patėmijimai niekad nesimaino, be skirtumo, ar tai bus šilta, ar šalta, vis tik žiema rupi. Brrrr! Net baisu pamanius apie žiemą.

—F.O.F.

o

Jei kas sumini Valparaiso vardą, tai bulveskučiai net pajuodę rėkia, girdi, juos šmeižia. O kaip laikraščiai rašė, jog bulvių skutyklą paėmė savo nuosavybėn Ku-Klux Klan organizacija, tai bulveskučiai tylėjo lyg tarakonai po šluota.

—Ex-valparaisietis.

Trindamas su *Ruffles*
Ištrinsi Pleiskanas Lauk.

Nieži, nieži visą dieną — jus net stebitės iš kur tų pleiskanų tiek imasi! Juo daugiau jus kasote, juo daugiau pleiskanų išmuola iš jusų galvos, suteršia jusų drabužius, daro nemalonumo kiekvienam arti jus esančiam, ir vis neapsakomai nieži!

Ruffles

tai prašalins. ***Ruffles*** yra toniku galvos odai ir plaukams. ***Ruffles*** yra pleiskanų naikintojas su puikiomis pasekmėmis.

Ir, tame nėra jokios paslapties. ***Ruffles*** yra sudarytas gabių ir patyrusių kemikų, kurie išdirbo formuią specialiai paskirta sunaikinimuf pleiskanų perų — ir ***Ruffles*** atlieka savo darbą.

Pamėginkit bonką! Įtrinkit truputį ***Ruffles*** į savo galvos odą kasdien apie per savaitę laiko. O kuomet pleiskanos jau išnyks, tuomet naudokite karts nuo karto ir pleiskanos jus daugiau niekuomet nekankins! Tik 65c. už bonką. Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

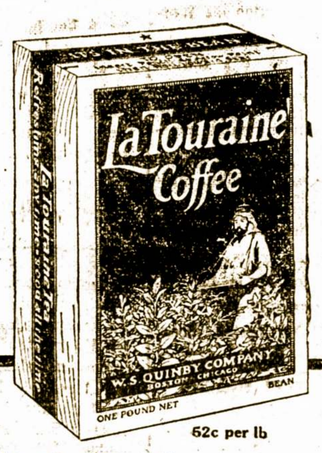

62c per lb

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA

45c ½ lb canister

Ant Jusų pardavėjo lentynų —paklausk jo!

"*It's the Bean*"
"TAI YRA PUPA"

"*It's the Leaf*"
"TAI YRA LAPAS"

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

VIETOS ŽINIOS.

Išleistuvių vakarėlis. Praėjusiame ketverge, Birželio 5 dieną, Aušrelės draugija surengė išleistuvių vakarėlį savo narėms: Valentinai Paltanavičiutei, J. Rauktytei ir Mitrikienei, kurios 12 d. Birželio iškeliauja į Lietuvą. Vakarą vedė A. Janušonis. Programas susidėjo iš dainų ir prakalbų; visi linkėjo iškeliaujančioms laimingos kelionės. Beto dar V. Paltanavičiutė paskambino pianą. Buvo renkama ir aukos Lietuvos našlaičiams; ant vietos surinkta keliatas doliarių ir p. M. Paltanavičius turi surinkęs kelioliką doliarių, iš ko susidaro apie $30. Pinigai perduota J. Rauktytei nuvežt Lietuvos našlaičiams. Svečias.

Iškeliavo Lietuvon. Birželio 10 dieną iškeliavo atlankyt Lietuvą burelis lietuvių: J. Tatarunienė, J. Radzvilavičius, Ona Cypkienė, Motiejus Gaubas, Anelė Mitrikienė, Valentas Vaškeliavičius, Antanas Gimbutis, Marcelė Čiauškaitė, Antanas Senkus, ir kiti. Kartu su jais keliauja J. Rauktytė ir Valentina Paltanavičiutė; jodvi surinko keliatą doliarių, kad parvežt Lietuvos našlaičiams lauktuvių. Aukavo po 25c.: Jurgis Derginčius, Antanas Budvietis, F. Platukis. Po 50c.: A. J. Maižius, J. Galiauskas, J. Jablonskis, A. Lukum, A. Šablinskas, V. Sutkus, S. Freimonas, B. Zavarskis, J. Burokas. Po $1: V. Kibildis, P. Jasinskas, Z. Juška, J. Sadauskas, A. Blažys, J. Dobrila. Po $2: J. Radzvilavičius. Aušrelė $3.25 M. Paltanavičia surinko prie krutančių paveikslų $16. Viso $32.50. P. S. Paltanavičienė pasiunčia $25 aukų Prienų gimnazijai. Linkime visam bureliui linksmos kelionės ir malonaus pamatymo Lietuvos.

"A. Liet." Administracija.

A.L.T.S. kp. susirinkimas. A.L.T.S. 16 kuopa praėjusiame savo mėnesiniame susirinkime nutarė pamainyt susirinkimų dieną vasaros mėnesiams, susirinkimus perkeliant iš antro nedėldienio ryto, į antro ketvergo vakarą ir per vasarą todėl susirinkimai atsibus antrame mėnesio ketverge. Birželio mėnesio susirinkimas todėl įvyksta šį ketvergą, 12 d. Birželio, 8 val. vakare, Aušrelės kambaryje. Visi nariai kviečiami skaitlingai susirinkt, taipgi atsivest naujų prisirašyt.

Valdyba.

Vaikų "šposas". Robert Doria 8 metų, Mikas Ferside 6 metų ir jo sesuo 5 metų, žaizdami prie 26 sargybos Boston & Albany geležinkelio, ant bėgės padėjo plokščią akmenį prieš atbėgantį trukį, kad turėjus sau juoko kaip ratai akmenį trins, tačiaus juoko nebuvo, nes atbėgus trukiui, garvežis nušoko nuo bėgių ir puolant jam nuo pylimo, mašinistas, jo padėjėjas ir pečkuris likosi užmuštais. Visi trįs "šposininkai" likosi areštuoti.

Iš pramoninkų Sąryšio. Šių metų Kovo mėnesyje įvyko pirmas Worcesterio Lietuvių Pramoninkų susirinkimas, kad bendrai susitarus kaip patobulint tarp lietuvių pramonę, kad lietuviai pramoninkai sykiu dirbtų ir kulturišką lietuvių darbą. Pradžia buvo gana sunki, bet dabar jau kas kitas. Saryšis kaskartas auga vis didesniu. Narių gerame stovyje turi jau 35, kurie moka mėnesinius mokesčius, beto yra dar užsirašiusių, kurie netrukę prigulės prie Saryšio. Ir to dar negana. Birželio 18 dienai šaukiama susirinkimas, į kurį kviečiama abelnai visi Worcesterio lietuviai pramoninkai, kad visus sutraukus prie Saryšio ir tuomi sudarius stiprią pramoninkų organizaciją. Nuo šio susirinkimo įvyks daug kas naujo. Todėl į šį susirinkimą kviečiama susirinkt visus lietuvius pramoninkus, kaip narius taip ir ne narius. Tad visi Worcesterio lietuviai pramoninkai, ateikite į šį susirinkimą. Vienas iš narių.

Sumažino mokesčius. Ikišiol visi gyventojai, neturinti nejudinamos nuosavybės, mokėjo po penkis doliarius mokesčių, taip vadinamų "Pol tax" kasmetai, iš kurių du doliariai ėjo į miesto iždą, gi trįs doliariai į valstijos iždą kareivių bonams. Dabar valstijai "bonus" panaikinus, "pol tax" susimažina trimis doliariais ir šiuos mokesčius mokantieji turės mokėt tik du doliariu.

Subatoje šventa. Ateinančioje subatoje, Birželio 14 dieną, sulyg gubernatoriaus proklamacijos, bus švenčiama Vėliavos diena Massachusetts valstijoje. Tą dieną visos įstaigos ir smulkesnės pramonės bus uždarytos, gi mieste atsibus tam tikros parodos su ceremonijomis Vėliavos pagerbimui. Visi gyventojai yra kviečiami iškabint tą dieną prie savo namų vėliavas.

Ištekėjo ir išvažiavo. Ona Vasiliutė, kuri pernai sugrįžo iš Šveicarijos, ištekėjo už K. Pakšto ir abudu išvažiavo į Chicagą. Sako, jog Pakštas Chicagoje gavo darbą Draugo redakcijoje. Pirmiaus jis kiek dirbo Darbininko redakcijoje So. Bostone.

15 d. Birželio Olympijos parke bus įvairus programas su daugeliu laimėjimu. Todėl nepamirškit šį nedėldienį, kame galėsit pasinaudot laimėjimo progomis.

DIDELIS

IŠVAŽIAVIMAS

Rengia A.L.T.Sandaros Conn. Apskritys,

Nedėlioje Birželio-June 22 d., 1924

Pradžia kaip 10-ta valanda ryto.

LIETUVIŲ PARKE,

24 Stotis Glastonbury, Hartford, Connecticut.

Gerbiamieji! Šis išvažiavimas daug skirsis nuo buvusių kitų, nes yra labai gražioje vietoje: tarpe vandenų, žalių lankų ir didelių medžių. Muzika bus puikiausia, kokios dar išvažiavimuose nėra buvę, kuri grieš Amerikoniškus ir Lietuviškus šokius ir linksmins suvažiavusius svečius. Todėl, kviečiame visus į šį išvažiavimą, kad pasimatyt su savo giminėmis, draugais bei pažįstamais, kurie suvažiuos netik iš Conn. valstijos, bet ir iš Mass., New Yorko ir kitų. Programas bus labai didelis, butent:

1)—Amerikos Dėdė Samas ir Lietuvos Laisvė.
2)—Amerikos ir Lietuvos Himnai.
3)—Per visą išvažiavimo laiką M. Paltanavičia, iš Worcester, Mass. trauks judamus paveikslus, kaip paskirų grupių taip ir viso išvažiavimo. Nuimti paveikslai bus rodomi Lietuvoje.
4)—Prakalba Sandaros Vice-Pirmininko N. Rastenio iš South Boston, Mass.
5)—Dainuos N. L. "Varpo" choras iš New Britain, Conn.
6)—New Britaino "Molderiai" ir Waterburio "Kesteriai" trauks virvę.
7)—Lenktynės maišuose.
8)—Connecticut valstijos drutuolių imtynės.

Taipgi bus ir daugiau visokių pamarginimų. Tad kas tik gyvas, visi į šį išvažiavimą! Lai musų giminės bei draugai Lietuvoje matys mus judamuose paveiksluose, esančius šiame milžiniškame išvažiavime.

Kelrodis:—Traukiniais atvažiavę, iš stoties eikite ant Asylum St. ir eikit į State ir Market St. Taipgi karais atvažiavę išlipkite ant State St. ir eikite iki kampo Market St., kur gausite **Glastonbury karą** ir važiuokite iki 24 stoties, ten išlipus eikit tiesiai į Parką. Automobiliais ir trokais atvažiavę, važiuokite per tiltą į East Hartford iki Church Conos. Sukite po dešinei ir važiuokite iki 24 stoties. Ten pamatysit skelbimą.

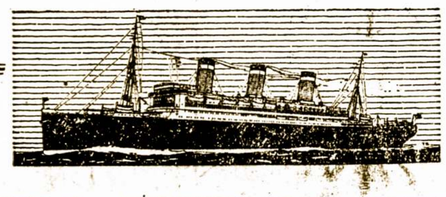

SPECIALĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Liepos 5d. milžinišku laivu "Leviathan," kurs išplauks iš New Yorko Klaipėdon per Southampton'ą.

Ši ekskursija vadovaujama asmenio p. John Luth'o U. S. Linijų, Lietuvių Skyriaus vedėjo, užtikrina jums malonią kelionę aplankyt savo seną tėvynę, gimimo ir vaikystės laikų vietą, kartu su savaisiais kelionė bus maloni, galėsite savo kalboj dalintis savo įspudžiais.

Keliausite geriausiu ir greičiausiu laivu ir su patogumais. Leviathan'e yra dideli kambariai, specialiai moterims salionai, gražus vyrų rukomasis kambarys, didelis, švarus valgomasis kambarys, šauni orkestra ir viskas, kas padarys jusų kelionę malone.

P-nas Luth'as apsirupins jusų bagažais, reikalingais raštais, pašportais ir tt. Ar esi Amerikos pilietis, ar ne, gausite certifikatą, kuriuomi be kliučių po šešių mėnesių laiko galėsite sugrįžt. Rašyk p. Luth'ui klausiant informacijų šiadien ar užeik ofisan:

UNITED STATES LINES,
45 BROADWAY, NEW YORK.
75 STATE STREET, BOSTON, MASS.
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

PARSIDUODA

NAMAI DVIEJI, sykių 7-nių šeimynų, pačiame Spencer mieste. Kaina $3500.

FARMA, 13 akrų žemės, 6 ruimų namas, banė, garadžius, vištininkas, karvė, 45 vištos, prie Spencer. Kaina $2800 įmokėt, $1000.

FARMA, 1½ akro žemės, namas 2-jų šeimynų, naujas, su visais įtaisymais, banė, vištininkas, 20 minutų eit iki Norton's šapai. Kaina $6500.

FARMA 45 akrų, 7 karvės, arklys, vištos, vežimai, 4½ mailos iki Worcester. Kaina $6000.

FARMA, 62 akrai, su 10 karvių, 2 arkliai, vištos, įrankiai 8½ mailos iki Worcester. Kaina $6000.

FARMA, 62 akrai, su 10 karviu 2 arkliai, vištos, įrankiai, 8½ mailos iki Worcester, mainysiu ant namo mieste.

FARMA, 90 akrų, su gerais trobėsiais ir gyvuliais, arti fabrikų. Mainysiu ant namo mieste.

ŽEMĖ su dideliu mišku, šale Greenwood st., parduosiu ant lengvų išmokėjimų.

TURIU tenementu ant randos, po 16 ir dvidešimt du doliariu į mėnesį.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury st., Worcester, Mass.

Parsiduoda geri stubos rakandai.

PARSIDUODA RAKANDAI. Penki ruimai, gražiai įrengti, dvi lovos, gražus sėtas daingruime, gražiai išrengtas valgomasis ruimas, naujai surengti rakandai, kainavo $13,000. Jauna pora dabar parduoda tik už 500 dolerių. Norėdami pirkt, kreipkitės į

AMERIKOS LIETUVIO OFISĄ,
15 Millbury st., Worcester, Mass.
(24—25)

PARSIDUODA NAMAS, vienas dviejų gyvenimų po 5 ruimus; ant to paties loto vienas katedžius, keturių ruimų. Viskas su naujausiais įtaisymais, parsiduoda pigiai del priežasties važiavimo į Lietuvą. Kreipkitės pas—

LEONĄ ŽALIMĄ,
29 Washburn St., Worcester, Mass.
(23—25)

PARSIDUODA 100 akrų farma, 45 dirbamos, 8 užsodinti daržove, naujas 8 kambarių namas, didelė banė, vištininkai, vištos, arkliai, karvės, ir visi įtaisymai ant vietos. Didelė giria, 40 kordų sukirstos. Kaina $4500, galima mainyt ant miesto namo. Laiškų nerašykit, neturiu laiko atsakyt.

E. ANDRIJAUSKAS,
Bradford Hill, Plainfield, Conn.
(23—24)

PAJIEŠKAU savo brolio Viliaus Endrušaičio, kuris atvyko į Ameriką 1910 metais ir apsigyveno po sekančiu adresu: Mr. Vilhelm Endrušat, 442 East First st., So. Boston, Mass. Laike pasaulinės karės buvo paimtas Amerikos kariuomenėn ir kaip girdėjau nuo jo draugų, buvo iškeliavęs į Francuziją. Bet kaip karas pasibaigė tai ir aš nieko nuo jo negirdžiu, jeigu kas esat apie jį ką girdėję ar jį matę, prašau duot žinią po sekančiu adresu, o aš busiu jums už tai dėkingas.

Paulius Endrušatis, Vandeninė g-vė No. 19, paštas Jurbarkas, Raseinių aps., Lietuva. (23—24)

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Farmos ir Stubos Ant Pardavimo!

Kas nori pirkt ar parduot stuba ar farmą arba sumainyt stubą su farma aš tamistoms patarnausiu tame reikale. Šiuom laiku turiu keliatą gerų farmų už žemą kainą. Ateikite pas mane, o aš jus nuvešiu parodyt įvairaus didumo ukių (farmu).

Agency J. P. Vaitkus,
201 Millbury St. Worcesteryj
Telefonas Park 7786.

1899 1924

25 METŲ JUBILĖJINIS IŠPARDAVIMAS!!

Per 25 metus mes patarnavome publikai ir daugelis tukstančių musų kostumerių pasakys jums, kad jie visada buvo užganėdinti. Švesdami musų dvidešimts penktą gimimo jubilėjų, mes pasiulome **$300,000 vertės stako rakandų, grafofonų, pečių, divonų, radijų, dviračių, drapanų ir auksinių daiktų papigintomis kainomis, nuo 20 ir 50 nuošimčių.**

VYRŲ DRAPANOS.

MUSŲ DEPARTMENTO VEDĖJAS PADALINO STAKĄ Į TRIS RUŠIS, SEKANČIAI:

1—RUŠIS—eilės drapanų, vertės nuo $25 iki $35 ..... **$17.50**

2—RUŠIS—eilės drapanų, vertės nuo $35 iki $45. ..... **$22.50**

3—RUŠIS—eilės drapanų, vertės nuo $45 iki $65. ..... **$27.50**

IŠPARDAVIMAS PRASIDĖS

Ketverge, 9-tą valandą ryte.

Juozas Svederskis,

dirba čia per 8 metus, ir suteikia kogeriausį patarnavimą visiems lietuviams.

Pirkit čionais ir taupykit PINIGUS!

Nepraleiskite progos, išpardavimas tęsis tiktai 10 dienų.

AMERICAN SUPPLY CO., INC.,

76—78 Front Street,
Worcester, Mass.

NEW YORK HAMBURG

United American Lines (HARRIMAN LINE) Joint Service with HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausis Kelias Į Visas Dalis LIETUVOS!

Išplaukimai kas savaitę musų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland su I, II, ir III kliasos pasažierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland Hansa, Thuringia ir Westphalia, su II ir III kliasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės.

United American Lines,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover st. Boston, Mass.
arba kiti įgalioti agentai.

FRANK SULKAUSKIO

NAUJA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ,

po numeriu

124 Millbury gatvės,

kampas Ellsworth gatvės.

Naujos mados čeverykai ir geriausias patarnavimas visiems.

(22—25)

EKSTRA !!

Turiu pranešt, kad atidariau naują čeverykų krautuvę. Turiu naujausios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rušies čeverykus, kaip vyriškų, moteriškų, mergaičių ir vaikučių. Tik ateikit patįs persitikrint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—

VINCAS ČESNA,
senas ledinis,
90 Millbury Street,
Su pagarba, V. Česna.

Parsiduoda Namai—Farmos!

2¼ AKRO FARMA, prie karo, karvė, vištos, naujas namas 6 kambarių. Kaina $5,800.

37 AKRŲ FARMA, prie karo, dvi karvės, telyčia, vištos, naujas namas 8 kambarių. Kaina $6800.

240 AKRŲ FARMA, prie karo, 30 karvių, 2 arkliai, trokas, visi padargai. Kaina $16500.

J. J. Kalakauskas,
64 Perry Ave., Tel. Cedar 7386—M.

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu

Nelauk ligi to, Luomet jau busi priverstas atsigulti. Po sunkiam dienos darbui, savo rankom, kojom ir pečiam suteik palengvinimą!

Žmogus, kuris dirba su savo muskulais, negali buti serganėiu. Paměginkit **Pain-Expelleris** išsitrinti skaudamas vietas.

Išvengkite skaudamų pečių ir diegiančių sąnarių. **Pain-Expelleris** palaiko sveikus žmones geroje padėtyje!

35c. ir 70c. už bonka aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Stebėtinas Importuotas Kalendorinis laikrodis.

Kaina dabar nužeminta iki **$6.35.**

Parodo 12 metų mėnesius, 7 savaitės dienas, 31 mėnesio dienas, mėnesių permainas, valandas, minutas ir sekundas. Gerai rodo laiką ir yra gražiai padirbtas oxiduoto metalo. Yra laikrodis, kurį kiekvienas pagirs, gerėsis, ir iš kurio Jųs didžiuositės. Yra vertas daug daugiaus.

NESIŲSKIT PINIGŲ. Tik prisiųskit mums vardą ir antrašą, mes užmokėsim persiuntimą. Užmokėsit tik $6.35 pačtoriui, priėmęs laikrodį. Pinigai sugrąžinami, jei nepatinka.

KAMAR NOVELTY CO. Dept. 415,
851—44-th St., Brooklyn, N. Y.

Naujas Lietuvis Graborius

JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 Ellsworth Street.
Tel. Cedar 4953.

S.V. VALDŽIOS LAIVAI

Į LIETUVĄ!

Per Bremen

Jeigu jusų myilmieji negali atvykt į Ameriką, delko nevažiuot į seną tėvynę jų pamatyt?

Valdžios certifikatas bus išduotas jums delto, kad galėtumet sugrįžt bėgyje šešių mėnesių be klapato per imigracijos nustatymą.

Buk užtikrintas ir keliauk ant Amerikos Laivų—po Amerikos vėliava. Trečia kliasa ant Amerikos laivų užtikrina švarumą, valgį ir patogumą. Beno koncertai kiekvieną dieną duoda palinksminimą.

Matykite jusų vietinį agentą arba rašykit:

United States Lines,
45 Broadway, New York
75 State St., Boston, Mass.
Valdantieji Operatoriai del
U.S. SHIPPING BOARD.

Ar Kenčiat Nuo Vidurių Nesmagumo ir Nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jei norit pasveikt.

PEPSINIC SELTZER

yra vienintėlė gyduolė, kuri palengvina nerviškumą, vidurių nesmagumus ir numalšina vėnimą laike neštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoje.

Pepsinic Seltzer Company.